

Jó Pajtás

2019. II. 7.

73. évf., 4. szám

TEKE

A doroszlói Hegybeli Noémi országos tekebajnok célja nem kevesebb, mint a világbajnokság

KÉPZŐMŰVÉSZATI JUBILEUMOK

Miről emlékezik meg idén a világ?

MIFÁN TEREM A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA?

A markunkban tartjuk...

REJTÉLYES MŰLT

A Húsvét-sziget titka

Bácsföldvári sporttehetségek:

Bácsföldvári tehetségek

Keller Zsóka és Acsai Noel a bácsföldvári Svetozar Marković iskola hetedikes, illetve nyolcadikos tanulói. Társaik körében elsősorban a mozgásigényükről és átlagon felüli sporteredményeikről ismertek. Bizonyára nem ők az egyetlenek az iskolában, akik kitűnnek valamiben, ám, mint **Rajko Đurić** iskolaigazgató és **Prodanović Kelemen Livia** angol szakos tanárnő hangsúlyozták, rájuk nagyon is érdemes odafigyelni.

Rajko Đurić iskolaigazgató

Hogy miért is? Rövid ismerkedésünk során – ami kb. 15 percnyi beszélgetést jelent fényképezkedéssel együtt – kiderült, hogy mindketten kiváló tanulók, és az iskolán túl is kiváló eredményekre képesek.

Zsóka azonkívül, hogy színikitűnő tanuló, a nyelvek területén teljesít átlagon felül, máris készül a márciusi községi anyanyelvi versenyre. Ötödikes kora óta rendszeresen részt vesz ezeken a megmérettetéseken, és tavaly meg sem állt a köztársasági versenyig. Ezenkívül nyolc éve moderántáncol, amiről testtartása is árulkodik. Az óbecsei Max Dance táncklub tagja, és a heti többszöri edzés, az odaadó munka meghozta gyümölcsét. Legutóbb Csehországba jutottak el a viládkupára, ami további

munkára ösztönzi Zsókat és társait is.

Noel a fociban jeleskedik. Nem ő az egyetlen fiú természetesen sem iskolájában, sem Vajdaságban, aki a foci szerelmese és a jövőjét a sportpálya mentén képzelel el. Már háromévesen elkötelezte magát a népszerű sportág mellett. Szülővárosában kezdte, de immár szerződés köti a temerini TSK-hoz, ahol heti háromszoros edzése van és minden hétvégén mérkőzése. Hívták a topolyai TSC-be, ami igazán vonzó számára, ám a döntést a nyolca-

Zsóka és Noel az angoltanárnővel

dik osztály befejezéséhez köti. Klubjával nemrég Svájcban, majd Szlovákiában vettek részt focitornán, kedvence pedig a nála csupán hat évvel idősebb Kylian Mbappé, a Paris Saint-Germain neves focistája.

Zsókat és Noelt egyéb szokásaik nemigen különböztetik meg kortársaiktól. Viszont tudják, hogy az eredményekért alaposan meg kell dolgozni. Azzal is tisztában vannak, hogy szülőfalujuk egy egészen klassz hely, ráadásul nem vetik meg az olvasást sem, Zsóka kedvence egy Gion-regény, Noel pedig Tom Sawyer-kedvelő.

N-a

Címoldali fotó: Nagy Magdolna

Ady Endre*

Két szent vitorlás

Parton vagyunk, sziklákra estünk,
Be szép a mi testünk:
Nagy tengerek vándor lakója,
Szilaj két hajója.
Összetört friss, fehér bordánk,
De ép a vitorlánk
S mi lenne, ha fölkerekedne
Vérünk régi kedve?
Nekiünk jogunk van újraélni,
Jogunk van sohse félni,
Nem kérdeni, meddig és merre?
Vissza a tengerre.
Törtött hajókkal is csak bátran
Bal éjszakákban,
Hajóink szent szél ösztönözze,
Mert csók törté össze.

* Száz évvel ezelőtt hunyt el Ady Endre. Életműve előtt számos megemlékezéssel tiszteleg az utókor, közülük is kiemelkedik Debrecen (ahol joghallgató volt) és Nagyvárad (ahol kiteljesedett művészi pályája). Adyt a budapesti Fiumei úti temetőben (réggen Kerepesi útinak hívták) temették el, síremlékének részlete látható a képen.

ZABHEGYEZŐ

Animáció: a lélek művészete

„A vonal az vonal, és minden lehetséges, amit le lehet rajzolni.” Balázs Béla

Na, ne! Tényleg? Az animáció a lélek művészete? Shrek és a Jégvárázs? Peppa malac és a Hihetetlen család? Egy népszerű műfaj kasszasikeri. Az animációs film (gyakran egyszerűen rajzfilm) fontos művészeti ág, és nyomai régebbre nyúlnak vissza, mint azt elsőre gondolnánk.

A nevében az anima, vagyis a lélek szót ismerhetjük fel. Tehát animálni annyit tesz, mint lélekkel megtölteni. Életre hívni azt a vonalat, amelyet Balázs Béla is említ. De életre kelteni a tárgyakat, bábokat is lehet, nem kizárólag rajzokat. Az animációs film a huszadik század vívmánya, tehát kommunikációs eszköz is egyben, ahogyan a lexikon megjegyzi róla, ám az őskőkori barlangrajzokon is megláthatóak olyan állóképek, amelyek egymáshoz kapcsolva mozgást is megjelenítenek. Az első animációs eszközök a pörgetős fűzet és kép, a praxinoszkóp, zeotróp és egyéb furcsa nevű szerkezetek voltak.

Napjainkban a magyar rajzfilmgyártás is világhírű. Elég csak a magyar népmesékre gondolnunk, amelyeket mindenki ismer. Természete-

sen készülnek olyan animációs filmek is, amelyek, bár technikailag életet adnak, a lélek hiányzik belőlük. A történetmondás hiánya, az olcsó szórakoztatás, a kereskedelmi haszon hajhászása itt is jelen van, mint életünk minden területén.

A japán Disney-nek is nevezett Hajao Mijazaki az egyik legnagyobb kortárs mestere az animációnak. Az olyan filmek, mint a Totoró, Chihiro Szellemországban vagy A vándorló palota megálmodója a történetmesélést is megreformálta. Ezen felül, ragaszkodva a hagyományhoz, kizárólag rajzfilmes technikák segítségével alkotja meg filmjei utánozhatatlan képi világát. Hősei között kevés a kizárólag rossz karakter, de a felnőtt világ elutasítása is folytonosan felbukkan. Legfőbb témái a környezetszennyezés, az emberek elidegenedése. Ezek ellen pedig csak a gyerekek, vagyis ti tudtok harcolni. Rajzoljatok egy legalább kicsivel jobb világot!

Herédi Károly

Országelső 523 fával

A tehetséges dorozslói tekézőlány, Hegybeli Noémi célja a világbajnokság

Mi ösztönzi, mennyit edz és milyen álmokat dédelget **Hegybeli Noémi** fiatal dorozslói tekéző, aki országos tekebajnoki címmel is dicsekedhet? Kérdéseinkre választ is kaptunk, még hozzá a *Nyugat-Bácska Portálnak* köszönhetően. Íme az interjú:

Aránylag kevesen tekéznek tájainkon, nálad hogyan kezdődött?

– Alsós koromban, édesapám keltette fel bennem az érdeklődést a tekézés iránt. Ő is szívesen játszik, és egyszer magával vitt. Megtetszett, megszerettem ezt a sportot, még a dorozslói Alvég Tekeklub berkein belül kísérletezgetve. Annyira, hogy 2015-ben bejutottam az apatini Tekeiskola (Škola kuglanja) növendékei közé. *Dorđe Jovanić* volt az edzőm, ő fedezte fel a képességeimet, és segített kibontakoztatni azokat. Nagyon sokat köszönhetek neki. Az iskola megszűnésével Jovanić javaslatára kerültem az apatini Női Tekeklubhoz regisztrált játékosként. Kitartóan és élvezettel edzek hetente két alkalommal, jelenleg *Vesna Čalić* az edzőm.

Sorra nyerted a bajnokságokat a 2018. év során, sőt megszerezted az országos első helyezést. Melyik eredményre vagy a legbüszkébb?

– Egyértelműen az Apatinban tartott országos bajnokság első helye a legmeghatározóbb sikerél-

Sorjáznak az érmek

ményem. 523 fával lettem országos első a kategóriámban. Jelenleg is zajlik egy verseny, a szeptembertől áprilissig terjedő idényben a Városok Kupája (Kup Gradova). Hat városban mérkőzünk, majd a versenyek összesítésének négy legjobbjára mérkőzik az országos szintű versenyen áprilisban. Érdekes tapasztalat volt a nyári tehetségtábor Verbászon. Megtiszteltetés volt bekerülni a szelektor által kiválasztottak közé, és nagy élmény volt részt venni ezen a komoly fizikai edzettséget és taktikai tudást nyújtó nyári „gyakorlaton”.

Mekkora erőnlétre van szükség ebben a sportágban?

– Nagyon sokat jelent számomra a szüleim, *Hegybeli Kamilla* és *Hegybeli József* feltétlen támogatása. Különbözőben ebben a sportágban is teljeskörű fizikai erőnlétre és nagymértékű koncentrációra van szükség. Igyekszem elsősorban a saját elvárásaimnak eleget tenni. Ez az igény ösztönöz és visz előre.

Milyen további céljaid, terveid vannak?

– Mindenképpen folytatni szeretném a tekézést. A nyáron fejezem be a 8. osztályt a dorozslói Petőfi Sándor iskolában, reményeim szerint ősztől Szabadkára járok majd gimnáziumba, de

ez persze még az előttem álló felvételi függvénye. Abban a városban nincsen tekepálya, de találunk majd valami megoldást, hogy a heti két edzést megejtsem, és persze maradok tagja az apatini Női Tekeklubnak. Nagy célom, hogy kijussak a világbajnokságra. Nemrég teljesült egy régi, nagy álmom, az, hogy találkozhattam *Zavarkó Vilmos* többszörös világbajnok tekézővel. A nagy legendától lehet a legtöbbet tanulni. Szabadidőmben a világbajnoki mérkőzések felvételeit nézem, taktikákat és inspirációt gyűjtök – osztotta meg velünk gondolatait Noémi.

Noémi a tekepályán érzi otthon magát

Régi álm teljesült, amikor találkozhatott Zavarkó Vilmos többszörös világbajnokkal

Újvidék Európa Ifjúsági Fővárosa

Európa Ifjúsági Fővárosa – ezt az elismerő címet viseli a tartományi székváros, Újvidék az idén. Ez azért is jelentős, mert Újvidék az első olyan város, amely az Európai Unió kívül van, de elnyerte a rangos titulust. OPENS-re keresztelték, melyből kiolvasható a nyitottság (OPEN), de a város jelzése is (NS).

Újvidék az egész éven át tartó eseményfolyamon keresztül mutathatja be művelődési, társadalmi, politikai és gazdasági programjait a fiataloknak. A látványos nyitóceremonián a legmagasabb állami vezetés, európai intézmények és ifjúsági szervezetek képviselői voltak jelen.

Az előttünk álló évben mintegy félmillió fiatalot vonnak be a legkülönbözőbb programokba.

Kitartás, türelem és csapatmunka

Mi minden kell egy jó táncsoport sikeréhez? – Elmondja Újlakos Stefánia, a bácskerteszi Step táncsoport koreográfusa

A nyugat-bácskai Doroszló, Gombos, Kupuszina és Szilágyi sok éve minden télen közös művelődési rendezvényt szervez Négyesfogat elnevezéssel. Ilyenkor mind a négy településen bemutatják ugyanazt a műsort, ám erre a közös rendezvényre hosszú ideig készülnek. A műsor szereplőgárdájában általában fel-feltűnnek ígéretes fiatalok. Idén például a Nyugat-Bácska Portál külön bemutatta a bácskerteszi/kupuszinai Petőfi Sándor Művelődési Egyesület 1996-ban alakított Step moderntánc-csoportját, és elbeszélgetett jelenlegi koreográfusával, Újlakos Stefániával.

A táncsoport előszeretettel elevenít meg érdekes történeteket

Stefánia életeleme a zene

Tudni kell, hogy a Step rendszeresen fellép a Négyesfogat műsorában, Stefánia pedig nem mástól tanult, mint a legendás moderntáncsoportvezetőtől, koreográfustól, **Demeter Tót Zsaklínától**, aki tizenöt évesen kezdett modern táncsal foglalkozni és teremtette meg a műfaj kupuszinai alapjait. Stefánia méltó utódja, több éve tevékenykedik Zsaklínával, és eddig két koreográfiát önállóan állított színpadra.

Mióta foglalkozol modern táncsal, illetve mikor lettél a Step tagja?

– 2012-ben léptem be a táncsoportba, addig csak csodáltam a munkájukat. Nagyon megörültem Demeter Tót Zsaklina hívásának, szívesen fogadtam a felkérést. Néhány évig táncoltam, aztán kedvet kaptam a koreográfáláshoz is. Addig **Koleszár Olga** tanította be nekünk a táncokat, a későbbiekben pedig már én is igyekeztem segíteni neki.

Hogyan készül egy-egy koreográfia?

– Először általában egy témát vagy egy zenét keresünk, de arra is volt már példa, hogy azok találtak ránk. Az én dolgom általában a táncleépések kitalálása és betanítása, Zsaki a formációkon dolgozik, és ügyel arra, hogy mindenki odafigyeljen, idejében odaérjen a próbákra. Természetesen mindent megbeszélés alapján dolgozunk ki. Sokszor a táncosok is meglepnek minket remek ötletekkel, aminek igazán örülök. Ebből is látom, hogy ők is igazán szeretnek ezzel foglalkozni.

Állandó összetételű csoporttal dolgozol, vagy folyamatosan változik a tagok száma, felállítása?

– Minden évben változik a létszám, hol több, hol kevesebb főt számlálunk. Igyekszünk megbízható, lelkes táncosokat találni, és arra is figyelünk, hogy jó társaságuk legyen. Szerencsére az idei csapatban is megvolt az összefogás, ami nagyban megkönnyítette a munkánkat.

Milyen gyakran vannak próbák, összejöve-telek?

– Mivel csapatunk zömét középiskolás és egyetemista diákok alkotják (legújabb tagjaink között van néhány általános iskolás is), csak hétfévente tudunk próbálni. Tisztában vagyunk vele, hogy ez sok időt vesz igénybe, ezért igyekszünk tolerálni a hiányzásokat, úgy igazítani a próbák idejét, hogy minél többen ott tudjunk lenni.

A Step előadásában folyamatosan nagyon kreatív, történetet mesélő, szinte táncszínházi produkciókat láthatunk. Mi kell egy jó koreográfiához?

– Az első néhány szó, ami eszembe jut, a kitartás, a türelem és a csapatmunka. Szeretünk különböző érdekes történeteket megeleveníteni. Ezekhez igazítjuk az öltözéket, a tánc stílusát és a különböző akrobatikus elemeket. Szerencsére van egy jól felszerelt színházunk, technikusaink, lelkes közönségünk és nem utolsósorban táncosok, akik nélkül mindez nem jöhetne létre.

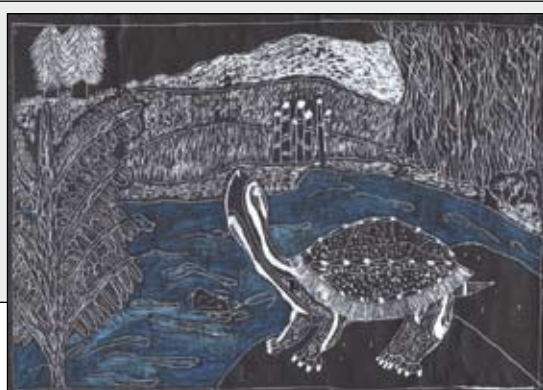
Mivel foglalkozol, mit tanulsz egyébként, illetve mit jelent számodra a tánc, a zene?

– A szabadkai Építőmérnöki Kar harmadéves hallgatója vagyok. A kikapcsolódást számomra mindig is a zene jelentette. Több mint tíz éve fuvolázom, amatőr szinten gitározom, egy ideig néptánca is jártam, a modern tánc is hamar a szívemhez nőtt, valamint a nap 24 órájában zenét hallgatok. Mindenfélet, hangulattól függően. Egyszóval nélkülözhetetlen.

A víz hozta ezúttal a sikert

A lidicei (Csehország) nemzetközi rajzpályázaton sikeresen szerepeltek a szabadkai gyerekek. A 46. nemzetközi képzőművészeti pályázatra – melynek témája a víz volt – rekordszámú pályamű érkezett a világ 79 országából: 29 967. Ekkora konkurenciában különdíjban részesült **Berkes Tas**, a Jovan J. Zmaj iskola volt nyolcadikosa, valamint az EmArt Műhely növendékei: **Viktoria Semi**, **Horvát Brigitta** és **Ivana Parčetić**.

A felvételen Tas díjazott alkotása

Rágódás a rágógumi miatt

Ki ne bosszankodott volna már a rágógumi miatt? No, nehogy azt higgyétek, hogy csak a tanárok bosszankodnak! Nemrég az MTV-n azt adták hírül, hogy bevezetik a büntetést azok részére, akik nyilvános helyen rágógumiznak. Mert nemcsak a gyerekek, hanem a felnőttek is gyakran szokták oly módon kiadni az útját a megunt rágónak, hogy odaragasztják az ablakba, a székre, a szék támlájára... Ültél már bele rágóba? Vagy léptél bele? Merthogy olyanok is akadnak, akik egyszerűen a földre hajítják.

Olvastam, a fogak tisztítására nagyon alkalmas! Gyomrunk pedig úgy reagál, mintha ennél, vagyis képződnek a gyomornedvek, a kaja meg nem érkezik. Értitek, ugye? Aki nem, annak megmagyarázom: a gyomorsav elkezd marni a gyomrot, s olyan éhes leszel, mint a kutya. Tehát, aki fogyózik, az ne rágózzon!

Az óbecsei Samu Mihály iskolában is szeretik a rágót. Többnyire divatból, megszakásból rágiák: ötödikesek, hatodikosok, **Kutika Magyar Klementina** magyartanár nő diákjai, beszélgetőtársaim: **Balázs Korina**, **Blažević Marko**, **Kúti Dominik**, **Hajdú Viktória**, **Német Edina**, **Gyurcsik Loretta**, **Oroszlámos Angelina** és **Horváth Kinga**.

Korina mindjárt kijelenti, hogy az iskolában órákon nem szabad rágózni.

Én is szeretem a rágógumit, főleg a meggyes ízűt, az erőset, az epreset. Az igaz, hogy rágózás után nagyon meg lehet éhezni, ezt már én is tapasztaltam. Meg nagyon szomjas is szoktam lenni. Volt már olyan eset, hogy beleragadt a

hajamba. A húgommal egyedül voltunk otthon, és sehogy sem tudtuk kivenni. Az asztalon egy tálkában valaki otthagya a kirágott rágót, s valahogy beleragadt a hosszú hajamba. Aztán anyunak sikerült kiszednie, szerencsére nem kellett levágni a hajamat.

Marko szereti az erős ételeket, nem csoda, ha az erős rágógumit is kedveli.

– Én is szeretek rágózni, még órán is megtörtént, hogy elfelejtettem kivenni. A tanár észrevette, haragudott, s mondta, hogy dobjam ki. Ha nem is szívesen, de a szemetesbe dobtam a kedvenc rágóm. Néha két rágót is rágok, buborékokat is szoktam fújni. Emlékszem, mikor kicsi voltam, nagyot fújtam, s mind az arcomra ragadt.

Dominik szerint divat rágógumit rágni.

– Divatból rágom, más is rágja, meg számomra nyugtató hatása van. Ha fölidegesít valaki, csak beveszek egyet, s máris könnyebb. Van, aki szétdobálja a kirágottat, és velem is megtörtént, hogy beleléptem. Alig tudtam a cipőm talpából kiszedni.

Viktória nem sűrűn rágózik, mert egyszer nagy buborékot fújt, s neki is ráragadt az arcára.

– Régebben sűrűn rágóztam, volt, hogy szüleimtől többet is kaptam, s megtörtént, hogy négyet, ötöt is bevettem. Alig fért el a számban. Egyszer meg beleragadt a nadrágomba. Anyukám olvasta az interneten, hogy jégkockát kell rátenni. Így sikerült kiszedni, mert a jégtől nagyon megdermed, s elválik a nadrágtól. A hajból meg kólával könnyen kivehető.

Edina most is rágja. Hadd rágja, nem óra van!

– Most vettem be – magyarázza –, engem szórakoztat. Most Tuti Frutit rágok. Anya is szokott nekem venni, s ha kérnek tőlem, szívesen adok. Ha nekem nincs, én is szoktam kapni. Én is egyszer megjártam, kint az udvaron a padon ültem bele. Üzenem a Jó Pajtás olvasóinak, ha rágóznak, a maradékot dobják a szemetesbe.

Loretta még azt is hallotta, hogy egészségi okokból is jó a rágó.

– Leginkább akkor veszek rágót, ha megyünk a tengerre. Úgy hallottam, hányinger ellen is jó. Én is szoktam buborékokat fújni. Általában a szemetesbe dobom vagy lenyelem.

Kár lenne, ha Angelina szép hosszú hajába beleragadna a rágó.

– Egyik osztálytársam a székemre tette a rágóját, persze, nem vettem észre, beleültem. Szerencsére nem ragadt bele, valószínű, hogy már hideg volt. Én az édeseket kedvelem.

Kinga is szereti a jóízű rágókat, s azt is, hogy lehet buborékokat fújni.

– Kisebb koromban szerettem gyurmázni, egyszer az íztelemé vált rágót is bevettem. Szépen beleragadt a kezembe. Sokat szenvedtem vele, mire lemostam. Egyszer meg beleragadt a hajamba. Szét volt engedve a hajam, s akkora buborékokat fújtam, hogy oda is került. Azt a tincset le kellett vágni. Azért ez sem állított meg abban, hogy rágózzak.

Koncz Erzsébet

Cserkészek a Regös hétvégén

A Vajdasági Magyar Cserkészszövetség a 2019. évet Regös hétvégével indította. A programnak Mórahalmon a Zöld Községi Ház és Erdei Iskola adott otthont.

A téli szünidő vége táján hétvégére érkezünk Mórahalomra mi, cserkészek. Nem mesze a határtól egy erdészeti iskolában foglalhattuk el a szállásunkat. A foglalkozást népdaltanulással kezdtük. Csizmadia Anna neves énekes tartott foglalkozást a résztvevőknek Bácskertes népviseletéről, népszokásairól, a palócságról. A néprajzi foglalkozás után gyönyörű, tiszta forrású kupuszini népdalokat tanulhattak a résztvevők. Vacsora után meglepetés várt ránk, még hozzá népmesemaráton. Finom pattogatott kukorica mellett nézhettük a tanulságos meséket.

Mi töltöttük együtt a januári hétvégét Mórahalmon

A gyékény megmunkálása

A táncház sem maradt el

Látogatás a tájházban

Másnap délelőtt a gyógynövények világával ismerkedhettünk. Az egyik állomáson memóriajáték is volt, a másik helyen gyógynövényes főzeteket kóstolhattunk, és volt, ahol bekötött szemmel gyógyító gyümölcsöket kellett felismernünk. Mindezek után hangulatos teázás vette kezdetét. Egy kvízre is sort kerítettünk, minden csapat lemérhette megszerzett tudását. A délután folyamán népi játékokkal ismerkedhettünk, persze, ez sem volt minden, mert

gyékényből ki-ki lovat vagy szitakötőt hajtogatott és csomózhatott. Egy mesemondó érkezett hozzánk, aki nagyon tanulságos és tréfás történetekkel kápráztatott el bennünket. Mesélt Ádámról, Éváról, lábaskáról, legényről, szegény leányról, de még királyfiról is. Vacsora után mindenki lázasan készülődött az esti táncházra. Egy négytagú zenekar húzta nekünk a talpalávát, éjfélig tartó mulatsággal zártuk a napot.

Vasárnap tájházat látogattunk, megismerkedhettünk az egykor használt hétköznapi tárgyakkal. Az iskola körüli élővilággal, madarakkal is volt szerencsénk megismerkedni. A program utolsó részében megtanulhattunk halászlét készíteni, de megnéztük a hal főzésre való előkészítését is, majd végül megkóstolhattuk a finom halászlét.

Emlékezetes hétvége volt.

Fehér Lilla, Martonos

Szent Száva-nap az óbecsei Petőfi Sándor iskolában

A diákkörös fellépésével kezdődött január 25-én az óbecsei Petőfi Sándor iskola dísztermében a Szent Száva-napi ünnepség. A diákok Kollár Boglárka tanárnő vezetésével elénekelték a Szent Száva-himnuszt, majd Szent Száváról két dramatizált verses előadást mutattak be.

A szerb nyelvű műsorszámot Tadein Stela szerb tanárnő, a magyar nyelvű műsorszámot Szűcs Budai Engelbert állította össze. Magyar nyelven a szöveg alapjául a Jung Károly fordításában megjelent Szent Száva hősi éneke szolgált. A verses dramatizációt az ötödik osztályos fiúk adták elő: Varró Tódor, Visovszki Márk, Lukács Ákos, Butás Bence, Becsei Hunor, Kaszás Maximilián, Létó Patrik, Makra Ernő, Szaniszló Dominik és Tóth Tamás. Koncz Antónió hegedűjátéka hangulatossá tette a megemlékezést.

K. E.

Bemutatom édesapámat

Az apukám neve Arnold Tibor, de én csak apának szólítom. Ő egy középmagas, kék szemű, világosbarna hajú férfi.

Apukám már tizenöt éve a Szabadkai Diákotthonban dolgozik, mint nevelőtanár és informatikus mérnök. A munkájához tartozik még a fotószakkör. Úgy érzem, szerencsés vagyok, mert a fotózás apám szenvedélyévé vált, és így én is sokat tudok tőle tanulni. Mielőtt a diákjaival megtanítana egy különös fényképezési formát, itthon mindig kipróbáljuk. Kedvenc esetem az üvegedényben levő vízcseppek fotózása.

Ennek a témának többfajta változata is megvalósítható. Nagy türelem, sok idő, csend és nyugalom szükséges hozzá. Birtokba vettük a ház egy részét, ahol felállítottuk a gépet, a háttérrel és a fényeket. Apu nagyon türelmes volt velünk, mindent elmagyarázott, segített és biztatott. Ez engem inspirált. Imádom az ilyen meghittent együtt töltött percek, órákat, amik sajnos ritkán vannak. Apukám és diákjai a ki-tartó munkájuknak köszönhetően tavaly megnyerték Vajdaságban a diákotthonok közötti fotóversenyt.

Én nagyon büszke vagyok rá, és végtelenül örülök, hogy ő az én édesapám. A rengeteg jó tulajdonsága mellett azt is köszönhetem neki, hogy ennyire szeret és mindent megtesz a mi boldogságunkért.

Arnold Réka, 6. osztály, Miroslav Antić iskola, Palics

Az életem

A család első gyermekeként, 2004. június 25-én születtem. Szüleimtől a Nikoletta nevet kaptam.

Az egyik legjobb barátnőmmel, Szintiával már születésünk óta ismerjük egymást, mert a szülők a legjobb barátok voltak. Mindent együtt csináltunk, labdázunk, bújócskázunk, egymásnál aludtunk, szánkóztunk, sétáltunk, ünnepeken egymásnál voltunk. Közben teltek az évek, és megszületett a testvérem, Léna. Ötévesen óvodába indultam. Az óvónóm Kis Györgyei Gizella volt. Első nap Emilyvel ismerkedtem meg, akivel a mai napig barátnők vagyunk. Két évvel később iskolás lettem. D osztályba kerültem. Csak tizenketten voltunk. Nagyszünetben mindig összetoltunk hátul két asztalt, és felültünk rá. Azt játszottuk, hogy kalózkok vagyunk, a padló az óceán, és ha leesünk, megesznek minket a cápák. Szerettem ezt az osztályt, de másodikban szétválasztottak bennünket.

Én A osztályba kerültem, és rajtam kívül még hatan. Az elején nehezen alkalmazkodtunk, de a többiek könnyen befogadtak. Eltelt pár év, és feljöttünk ötödik osztályba. Az osztályfőnökünk Ivanković Mirjana lett, a szerbtanárnőnk. Ötödik osztályban jött el az, hogy Szintiáék kiköltöztek Németországba. Nagyon rossz volt, mivel Szintivel együtt cseperedtünk fel, most meg csak évente kétszer találkozhatunk. Most már hozzászoktunk, és jól kihasználjuk az együtt töltött időt. Tízéves korom óta járok Moravicára, a nyári táborba. A legjobb nyári élményeim abban a táborban voltak. Sok barátságot kötöttem, barátaimmal év közben is tartjuk a kapcsolatot. Talán az idei tábor volt a legjobb, mivel a legjobb barátaimmal táborozhattam.

Az idén fejezem be a nyolcadik osztályt, nagy kérdés, hogy mi lesz utána. Ez még a jövő titka.

Sarok Nikoletta, 8. osztály, Kókai Imre iskola, Temerin

A boszorkány meghívása (A boszorkány szemszögéből)

Ma eljött hozzám a király cselédje, hogy menjek be a palotába, figyeljem a legkisebb fiát.

„Először az volt a fejemben, hogy majd elrabolom a fiát, hogy páni-koljon és hogy elindítsa a seregét, amíg ő a szobájában kuksolva páni-kol meg hisztizik, meg ordibál, és ezt mind bögve. Én meg elfoglalom a trónt.”

De aztán meggondoltam magam. Egyik éjjel láttam, hogy Árgyélus királyfi kijött őrizni a fát. Én megláttam, hogy megfogta az egyik csatlósom lábát. Mert elátkoztam, hollóvá változtattam azt a tizenhárom kis gőgös félnótást. És pont Tündérszép Ilona lábát! Úúúú! Hogy felidegeskedtem! Azt hittem, hogy tényleg megteszem, hogy elaltatom és elviszem. Mi az, hogy nem viszik el nekem az aranyalmát!!! Úh! Egyszerűen azt hittem, hogy mind a tizenháromat végigpofozom és megbüntetem. De támadt egy sokkalta jobb ötletem. Elmentem a királynak jelenteni, hogy mi történt az éjjel. Ő sehogy sem hitte el. Pár hét múlva, amikor együtt voltak, láttam, hogy nagyon beleélik magukat, egyszer csak előkaptam a furulyám. Amikor elkezdtem sípolni, mind a ketten elaludtak. Elővettem az ollót, és levágtam egy aranyfürtöt. Azt mondtam magamban, hogy végre bizonyíthatok a királynak. Hátha újra behívat. Amikor visszatértem az üvegstélyba, Tündérszép Ilona ott ripakodott az ágyán, hogy ez meg az történt vele. Meg hogy egy tolvaj van Árgyélus királyságában, mert nincs meg az egyik aranyfürtje, és ez akkora tragédia. Azt hittem, sírva fakadok a röhögéstől. Ilyen kényes és picsogó hangot nem mindennap hallani. Legalább nem bír átváltozni, hogy visszamenjen. Végül kétszáz esztendő elteltével valaki bekopogott a vár ajtaján. Én szépen, illedelmesen vacsorával köszöntöttem. Magamban azt kérdeztem, hogy mi a francot keres itt Árgyélus. Persze mindent elmondtam neki, hogy éjjel előtt ne aludjon el. Én persze három napon át minden este belefújtam a sípomba éjjel előtt.

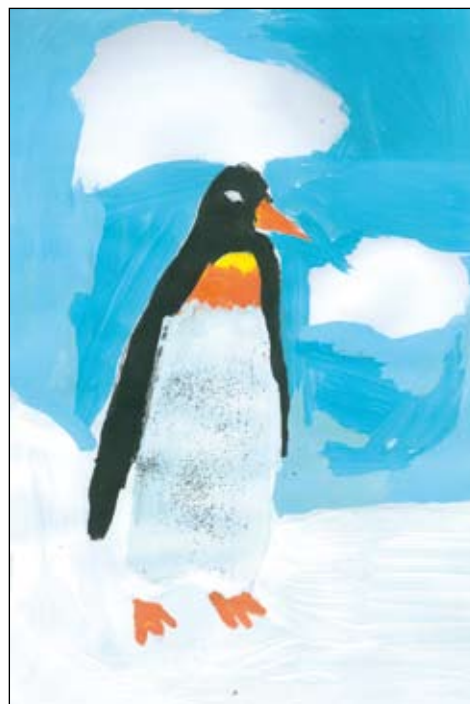
Egyszer csak, amikor én véletlenül elszenderedtem, a félnótás észrevette a sípot a nyakamban, és elaltatott. Mire felébredtem, az áruló meg a tizenhárom cseléd elillantak, a síp a nyakamban maradt, mert varázslat védte, és ettől megijedtek. Ezért most már én vagyok hivatalosan is a királynő. Itt hagytak egy pincényi aranyat, és egy óriási kastélyt. Most mindenem megvan, amit elképzeltem, és boldogan élek, amíg meg nem halok.

Sörös Sarolta, 5. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarkanizsa

A legjobb barátnőm

A legjobb barátnőm Emma, apukánkon keresztül ismerkedtünk meg, még kiskorunkban.

Emmával el tudunk beszélgetni mindenről, igaz, hogy fiatalabb nálam, de azért jól kijövünk egymással. Amikor náluk vagyok vendégségben, vagy görkorcsolyázunk, vagy rollerezünk. Egyszer, amikor ott voltam, nagyon fújta a szél, de mi kimentünk az utcára

Pingvinportré
– Kovács Réka,
3. osztály, Petőfi
Sándor iskola,
Újvidék

rollerezni. Emma barna szemébe fújta a szél a hullámos haját. Nem látott, és elesett. Bementünk, és fertőtlenítettük a lábát, majd lera-gasztottuk. Segítettem neki felmenni az emeletre. Beszélgettünk, milyen az iskola, kicsit tanultunk is. Azután lementünk a földszintre, és elkezdtek sütni a palacsintát, az első pár odaégett, megszámloltuk, összesen hatvannégy palacsinta sült ki a forró olajon. Megterítettünk, jóízűen megettük az eurókrémes, kekszes palacsintát. Elpakoltuk a tányérokat az asztalról. Felmentünk Emma szobájába, és előszedtük a Barbikat. Sokáig eljatszogatunk, közben csevegtünk. Jöttek a testvéreink, hogy játsszunk boltost. Előpakoltuk az árut, a pénzt és a kasszát. Emma volt az eladó, Ákos, Noel és én voltunk a vásárlók. Nagyon jó játék volt. Utána kitaláltuk, hogy nyomtassunk kifestőt. Ákos hozta a színeseit, mindenkié nagyon szép lett. Közben pudingot uzsonnáztunk. Majd hallgattunk zenét, mivel mind a négyen a Vadvirágban táncolunk. Jött értünk anya, de mi kikönyörögtük, hogy igyon meg egy kávét. Reni és anya nézegették az Avon katalógust, hogy mit rendeljenek. Mi addig állatkertest játszottunk, Emma és Ákos plüsei voltak az állatok. Anya szólt, hogy lassan pakolásszunk, mert most már későre jár az idő. Megköszönték, hogy segítettem összerámolni a szobát. Az anyukák megbeszélték, hogy jövő szombaton ők jönnek hozzánk.

Jó, ha az embernek vannak ilyen barátai, akikkel mindent meg tud beszélni.

Huszágh Hanna, 5. osztály, Cseh Károly iskola, Ada

Levél a férjemnek (Kőműves Kelemenné nyomán)

Kedves férjem!

Mérges vagyok rád, mert általam építetted fel Déva várát.

Kicsi fiannak azt hazudtad, hogy hazajövök estére. Erősebbnek képzeltelek, nem pedig egy gyáva hazugnak, aki a feleségét feláldozza a vagyonért. Sírva jött gyermekem hozzám, mikor megtudta, hogy te kőfalba zártál. Nevemet háromszor kiáltotta, de én mozdulatlanul segíteni nem tudtam. Az anyai szív majd meghasadt, de te ezt nem érzed a kőszíved miatt.

Engem is és fiadat is elveszítettél, mert az önzés erősebb volt, mint a szeretet.

Déva, 1274

K. Kelemenné

Dér Dorka, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Megbántam Kőműves Kelemen gondolatai

Két nap telt el azóta, hogy elvesztettem a feleségemet és a fiamat. Az ágyamon ülök, és azon töprengek, hogyan fordíthatnám vissza.

Pingvinek akcióban

Muci Balázs, 3. osztály, Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Milyen ostobák is voltunk, hogy azt hittük, bármelyikünk feleségének áldozata segíthet. Inkább át kellett volna gondolnunk, miként fogjunk hozzá az építéshez. Ha többen lettünk volna, talán egyikünknek eszébe juthatott volna valami más ötlet. Egy stabilabb alap kiépítése vagy jobb minőségű építőanyag beszerzése. Esetleg egy másik hely, ahová épülhetett volna a vár. A kapzsiságunk viszont elvakított, és ehelyett gyors és buta megoldást kerestünk. Nagy félelem fogott el, amikor megláttam a feleségem közeledni Déva várához. Tudtam, nincs más lehetőség, hiszen megállapodtunk. A szörnyűség után a tizenegy gyilkos nyugodtan térhetett haza, míg én, a legbűnösebb, meggyötörtén indultam haza fiamhoz. Az ő kérdezősködése csak növelte a büntudatom. Majd elvesztettem őt is.

Két nap telt el azóta, hogy elvesztettem őket, és egyedül maradtam a bánatommal.

Firic Viktor, 5. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Az iskolás táskám lakói

Ma is káosz van bennem. Nem kell megijedni, nem mindig fordul elő, de ha igen, akkor nagy a káosz.

Néha úgy érzem, mintha más uralkodna felettem, és nem is az én hibám volna a rendezetlenség. Sokszor úgy érzem, hogy túl sok terhet cipelek, és én ezt tovább nem bírom. Pihenni akarok, de nem lehet, napi 7 órát dolgoznom kell, és utána is magamban tartom a terheket. Sőt, néha olyan dolgok is vannak bennem, amik nem is tudom, hogy kerültek ide. Például ma is. Ma nincs is rajzóra, mégis egy csomó tempera és színes papír vesz körül. Olyan élénkek és színesek, be nem áll a szájuk, és csak mondják és mondják, de hát olyan sokan vannak, hogy nem is tud figyelni rájuk az ember. Na, de ennél már csak az angol könyvek rosszabbak, mert azokat még érteni se értem, pedig még szótár is van hozzájuk. A törökönvet se szívlelem, olyan nehéz és fárasztó, csak évszámokat és neveket emleget, bezzeg a pletyka elmarad. A füzetekkel jóban vagyunk, ők legalább csak a lényegét mondják. Na, de a tintát egyenesen utálok, folyton meg akar változtatni, szerinte jobban áll nekem a kék szín. Még mit nem! Valami történik. Egy kéz nyúl felém, és segít megszabadítani terheimtől. Végre levegőhöz jutottam.

Egy ideig örülök, hogy egyedül lehetek, de hiányozni kezdenek a többiek. Remélem, hamar visszajönnek. Egyszerűen vidámabb velük egy táska élete.

Rajlsli Viola, 6. osztály, Sever Đurkić iskola, Óbecse

Leendő foglalkozásom

Építészmérnök szeretnék lenni. Ilyen középiskolába is szeretnék bekerülni. Nagyon tetszik ez a foglalkozás. Már kisebb koromban is házakat terveztem a számítógépen. Remélem, megnyílik a szak, és felvesznek. Alig várom, hogy ott üljek a számítógép előtt az iskolában és erről tanuljak. Remélem a legjobbakat. Nagyon jó lenne, tényleg. Nagyon tetszik, hogy én tervezhetem meg mások házáat, vagy akár a sajátomat. Be is rendezhetem, terveket készíthetek. Alig várom, hogy ezt élesben is kipróbálhassam.

István Petra, 8. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

A testvérem és én

Sokáig én voltam a szüleim egyetlen kislánya, és amikor megtudtam, hogy kistestvérem fog születni, nagyon boldog voltam. Abban bíztam, lesz kivel játszani.

Eltelt az idő, és megszületett a kistestvérem, akit Áronnak hívunk. Barna haja és zöldeskék szeme van. Boldog vagyok, mert a kisöcsém aranyos és szófogadó.

Rengeteget játszunk, de van, amikor összeveszünk. A harag nem sokáig tart. Szeretem a testvérem.

Kalmár Viola, 3. osztály, J. J. Zmaj iskola, Magyarkanizsa

VILÁGŰR

Meteorit csapódott a fogyatkozó Holdba

Több, egymástól független felvétel is bizonyítja: a legutóbbi, január 21-ei teljes fogyatkozása idején a Holdba csapódott egy meteorit.

Holdfogyatkozás a salgói vár felett Salgótarjánánál január 21-én

Fotó: MTI

Gyakori jelenség, hogy a légkör által nem védett égitestek felszínét elérik az óriási sebességgel szárguló kisebb-nagyobb kozmikus törmelékdarabok. A Hold felénk forduló, de a Nap által meg nem világított oldalán feltűnő, ha néha egy kis törmelékdarab becsapódik, és a másodperc töredékéig tartó fényfelvillanást okoz. Ez történt a januári, hajnali teljes holdfogyatkozáskor is, amikor a már bolygónk teljes árnyékkúpjába merülő és elsötétülő Holdon **Petr Horálek** cseh

fizikus és amatőr csillagász égi kísérőnk elsötétült oldalán egy meteorit váratlan becsapódásának felvillanását rögzítette. Ehhez a Zöldfoki-szigetekhez tartozó Boa Vista szigetére kellett utaznia, ahol a tiszta égbolton figyelhette meg a teljes holdfogyatkozást és a váratlan fényfelvillanást a holdkorongon.

A becsapódás megfigyeléséhez már egy kis műszer is elegendőnek bizonyult, és persze nagy szerencse is kellett, hogy a másodpercnél rövidebb ideig tartó felvillanást elcsípje. Ezenkívül még mintegy tucatnyi fénykép is megerősíti, hogy a becsapódás és a fényfelvillanás megtörtént. A spanyolországi Huelvai Egyetem csillagásza, Jose Maria Madiedo és kollégái, akik évek óta vadászák a meteoritokat, a szokásos négy helyett nyolc távcsővel figyelték a Hold a különböző tájait. Ezúttal nekik is szerencséjük volt.

Az ilyen felvillanások gyakoriságát mutatja, hogy már 2-3 órás megfigyelés után bekövetkezhet egy becsapódás a Holdon. A becsapódó kis testek mérete a teniszlabdányitól a nagyobb kötbökök méretéig is terjedhet.

Okostelefonos ima

Ferenc pápa szokásos vasárnap déli beszédét mondta, amikor egy pap táblagépet nyújtott felé. Az egyházfő egy klikkeléssel megnyitotta a nevére szóló oldalt. A pápa így mutatta be a Click To Pray (klikkelés imádkozáshoz) hat nyelvű honlapot, amely letölthető okostelefonra. Ferenc pápa minden hónapban megjelöli, milyen imára kéri meg a hívőket, és az alkalmazást használók is imatémát javasolhatnak egyenesen az egyházfő profilján. Ferenc pápa elsősorban a fiatalokat buzdította csatlakozásra.

Az internet világához a pápák között elsőként II. János Pál csatlakozott: a Vatikán hivatalos honlapját 1995 karácsonyán nyitották meg. Akkor 300 ezren léptek be az egész világból. II. János Pál először 2001 novemberében klikkelt, amikor interneten küldte el üzenetét az ausztráliai püspöki szinódusra. Ferenc pápa hivatalos kilenc nyelvű Twitter-fiókját ma több mint 47 millióan követik. (sg.hu)

Ferenc pápa a vatikáni Szent Péter térre néző ablakában vasárnap délen

MI FÁN TEREM A MESTERSÉGES INTELLIGENCIA?

A markunkban tartjuk, mégsem ismerjük fel

Az emberek többsége teljesen bizonytalan abban, hogy vajon használt-e már mesterséges intelligenciával támogatott szolgáltatást, és ha igen, akkor melyiket. Akik tudni vélik, hogy igen, azok az okostelefonokon kívül leginkább a Facebook személyre szabott hirdetéseit és arcfelismerését, valamint az internetes keresőket említik.

S te tudod-e, mi a mesterséges intelligencia? Használjuk-e a mindennapi életünkben, s ha igen, akkor hol?

A mesterséges intelligencia kifejezés bizonyosan ismert, ha másért nem, hát mert számos sci-fi film foglalkozott a témával az elmúlt évtizedekben. Ezek jelentős többsége persze egyfajta negatív jövőképet fest le, ahol a MI (vagyis a mesterséges intelligencia, angolul AI az Artificial Intelligence-ből) és a gépek átveszik az uralmat az emberek felett, és nagyon csúnya világ köszönt be. Nem csoda, hogy a megkérdőzettek többsége veszélyeket lát a használatában.

Bár a mesterséges intelligencia a tudományos-fantasztikus irodalom terméke, a számítógéptudomány jelentős ágát képviseli, amely intelligens viselkedéssel, gépi tanulással és a gépek adaptációjával foglalkozik. Egy gép, egy program vagy egy mesterségesen létrehozott tudat által megnyilvánuló intelligenciát nevezünk MI-nek. Napjainkban használják a gazdaságban, az orvostudományban, a tervezésben, a katonaságnál, de elterjedt a számítógépes-programban és a videojátékban is.

Az 1990-es években több jelentős eredményt ér el a mesterséges intelligencia kutatása, és több fontos alkalmazást mutattak be. A **Deep Blue** nevű

A robot átlagosan 4,45 másodperc alatt találja meg az emberekkel teli rajzokon a piros-fehér csíkos pulóverbe öltözött Waldót, vagyis „a legtöbb ötévesnél gyorsabban”

sakkszámítógép 1997-ben hat játszmában legyőzi a történelem legerősebbnek tartott sakknagy-mesterét, Garri Kaszparovot. 2017-ben a **Google DeepMind** programja pusztán az alapszabályok betanulása utáni önálló tanúlással 4 óra után képes megverni bármilyen sakkjátékost, 8 óra tanulás után a legkomplexebb szellemi sportban, a góiban is a legerősebbé válik.

A 2000-es évektől fejlesztik az önvezető járműveket, a legnagyobb fejlesztő a **Tesla Motor** és az **Audi**, valamint a **Google**.

A mesterséges intelligencia világszerte nagy ütemben kezdett el fejlődni. A Huawei Mobil cég piacra dobta az első MI mobiltelefonját (**Huawei Mate 10 néven, Kirin 970 A.I. chippel**). A világon először kapott egy MI humanoid robot állampolgárságot, neve: **Sophia**, állampolgársága pedig szaúdi.

A világ első állampolgársággal rendelkező humanoid robotja: Sophia

Amit biológiaórán nem tanultál

Ha azt hiszed, mindent tudsz az állatokról, akkor ki kell ábrándítanunk. A természet csodás dolgokat művel, és ami nekünk meglepő hír vagy felfedezés, az az állatoknak evidencia. Kíváncsi vagy te is néhány érdekességre?

Az ember legjobb barátjáról...

Tudni illik, hogy a kutya hűséges, tanítható, jó barátja az embernek, remek a szaglása és – legyen az kicsi vagy nagy kutya – imádja a csontot. De azt tudtad, hogy a kutya körülbelül száz különböző arckifejezésre képes?

Csigabiga gyere ki...

A meztelen csigafajok közös jellemzője: nedvességkedvelő állatok, tömeges megjelenésükre és tisztításukra csapadékos évszakokban számíthatunk, himnősek, tehát minden egyed

képes a tojásrakásra, a hasukon nyálevélválasztó mirigyek vannak, és a mirigyek által kiválasztott nyálkaszalagon haladnak előre, érzékszerveik viszonylag fejletlenek, és a fényre érzékenyen reagálnak. Ennyit biztosan megtanultál róluk biológiaórán, de az is benne volt a tananyagban, hogy a meztelen csigáknak 3000 foguk és 4 orruk van. Érdekes, nem?

Mitől a legkülönlegesebb emlős a denevér?

Az emlősök a legfejlettebb állatok, az evolúció csúcán helyezkednek el, s maga az ember is emlős. Az emlősök agya kiemelkedően fejlett a többi állathoz képest. Anatómiailag igen sokszínűek, vannak kétlélű és vízben élő, igen apró és hatalmas emlősök is. A repülőmókusok, repülő erszényesek egyike sem tud önerőből repülni, csak siklórepülésre képesek. A denevérek az egyetlen olyan emlősrend, melynek tagjai aktívan repülnek. Ehhez alkalmazkodva alakult ki speciális szárnyuk, izomzatuk, levegővel telt csontozatuk.

A vidrákról

A vidrák folyóvizek, tavak és tengerek lakói. Ausztrália kivételével a földkerekség minden tá-

Tudtad-e?

A kolibrifajok szíve több mint ezret ver percenként.

A gorillák böffentenek, ha jól érzik magukat.

A fehér flamingók rózsaszínűre válnak, ha apró rákokat esznek.

A csótány hetekig is képes élni fej nélkül.

ján előfordulnak. Az állatkerteknek is népszerű lakói, apró, aranyos természetű, áramvonalas testük és édes kis pofájuk sok gyermek kedvencévé tette őket. Van viszont egy kevésbé ismeretes, de annál cukibb szokásuk: a vidrák kézen fogva alszanak. Annyira édesek, hogy ki sem lehet mondani. Persze ennek a kedves, szívmelegítő szokásnak gyakorlatias oka van: azért fogják egymás kezét, hogy az áramlat el ne sodorja őket.

Tehénbarátság

A teheneket mindenki jól ismeri, nagy valószínűséggel te is láttál már tehenet, de ha mást nem, a tejét biztosan szereted. Az viszont nagyon érdekes, hogy egy kutatás szerint a tehenek választanak maguknak barátot. Nos, ezt magyarázza meg valaki!

A cicák és a nyalánságok

Nincs is annál édeesebb, mint amikor az édes kis házi kedvencünk érdes, aprócska, rózsaszín nyelvecskéjével az ujjunkról nyalogatja le a fagyaltot, a krémet vagy a pudingot. Sőt olyan rajongó gazdik is vannak, akik külön kedveskednek cicájuknak valami édes finomsággal. Sajnos hiába. A macskák ugyanis nem érzik az édes ízt.

Játszanak-e az állatok?

A szabad természetben a felnőtt állatok nem engedhetik meg maguknak ezt a szórakozást. Egrészt állandóan készenlétben kell lenniük a támadásra vagy a menekülésre, másrészt takarékoskodniuk kell az erejükkel. Feleslegesen nem ugrabugrálnak tehát, s ha éppen nem menekülnek, támadnak vagy táplálkoznak, akkor inkább pihennek. Az állatkertben bizony teljes biztonságban vannak, sem támadniuk, sem menekülniük nem kell, a táplálékot is „tálcán szolgálják fel nekik”, ezért az ott lakókat gyötri az unalom. Ettől kedvetlenek, mogorvák lesznek és korábban is pusztulnak el. Tudják ezt az ápolók, és munkáról gondoskodnak számukra: a gyümölcsöt meg kell hámozniuk, a magvakat össze kell keresgélniük, a csontokat, ágakat le kell rácsálniuk. Az értelmesebb állatok szórakoztatásáról

külön is gondoskodnak: egy hatéves orrszavú naponta körülbelül 50 percig labdázott, egy 10 éves elefánt pedig vidáman karikázott egy autógumi abronccsal. A szabad természetben csak az egészen fiatal kölykök engedhetik meg maguknak, hogy szülői felügyelet mellett gondtalanul hancúrozzanak. Ez a játék azonban egyben felkészülés az életre. Kedves látványt nyújtanak a róka kotoréka előtt kergetőző rókaifjak, amint lesből megrohanják és a földre teperik egymást. Eszünkbe sem jut ilyenkor, hogy ez a vidám játszadozás tulajdonképpen tanulás: egymáson próbálják ki a zsákmány becserkészésének, lerohanásának és elfogásának fortélyait. A legmagasabb rendűek, a majmok még tréfalogni is szoktak. Alighanem ugyanolyan jól mulatnak a ketrecük előtt nevetgélő embereken, mint azok

őrajtuk. Ezt látszik igazolni a következő megfigyelés: amíg a majmok magukban voltak, a hancúrozásra szánt idő napi tevékenységüknek mindössze 2,5%-át tette ki. Amint megérkezett a nézőközönség, rögtön 97,5-ra ugrott fel. Vagyis „produkálták magukat”.

(Kiss Bitay Éva
Kinek milyen a világ? c. könyvéből)

A második pár bocskor már elszakadt volt, s János felkötötte a Harmadikat is. Gondolta: amire ez elszakad, vagy király lesz Jégországban, vagy halál fia!

Ment hegyeken-völgyeken által, s estére egy kis házikóhoz ért. Gondolja, beszél ide, s szállást kér. Bemegy, s hát egy vénséges vén asszonyt talál. Volt legalább százezer esztendő, ha nem több.

Köszönti:

– Adjon Isten jó estét, öreganyó, hát hogy s mint szolgál az egészsége?

– Szolgál, ahogy szolgál – felelt az öregasszony –, csak lassabban beszélj, mert ha felébrszted a fiamat, vége az életednek.

– Nye, te, nye! – rikkantott János. – Hát ki s miféle az a kend fia?

– Az bizony a Nap, tudd meg te szerencsétlen!

Hej, megijedt János! Hiszen ha ő azt tudta volna, bizony mindjárt suttogóra fogta volna a beszédet.

– Jaj, lelkem, öreganyám, ha én azt tudtam volna! No de ki is gondolhatta, hogy ilyen kicsi kalibában lakik a Nap!

Szerencsére a Nap nem ébredt fel álmából, s semmi baja sem történt Jánosnak. Mikor aztán olyan mélyen aludt a Nap, hogy ágyúszóval sem lehetett volna fölébreszteni, megszólalt az öreganyó:

– No, most mondd el, mi járásbeli vagy?

Elmondja János, hogy miben jár.

– Hej, édes fiam, nagy fába vágta a fejszédet. Terajtd csak az én fiam segíthet egyedül. Hiába is mégy oda, mert jéggé fagysz, mint a többi, ha az én fiam egyszer arra nem veszi az útját.

Gondolta János, már csak megvárja, míg felébred a Nap, akkor megkéri szépen, hogy legalább egyszer vegye útját Jégország felé is.

Aztán egy kicsit elszundorított. Hajnal felé a Nap a sötét oldaláról a világosra fordult, s felszedelőzködött, hogy induljon el világjáró útjára. De mikor éppen indulóban volt, elejébe állott János, s köszönté illendőséggel:

– Adjon Isten jó reggelt, áldott Napom! Szerencsés visszajövetelét kívánom!

Megáll a Nap nagy csodálkozással, hogy hát miféle ember jár itt a világ végén, amin túl már csak Jégország van.

– Adj'isten – felelt a Nap –, hát te ki s mi vagy, ecsém?

Elmondja János, hogy ő bizony szegény székely legény, hogy az apja azt szerette volna, ha csizmadia lesz, de ő inkább királyságra adta a fejét, történnék vele akármilyen.

– Ó, Napom, édes áldott Napom – mondá János –, tekints reám kegyesen, s ragyogj föl egyszer Jégországban is!

Azt mondá a Nap:

– Hm, ecsém, János, nem mégy az olyan könnyen. Nagyobb úr is kérte már ezt tőlem. Hányszor könyörgött, istenkedett a vörös király, s mégsem ragyogtam föl Jégországban,

Benedek Elek

Jégország királya

(2. rész)

mert nem kedvem szerint cselekedett. Én előbb kipróbálom az embereket, s ha látom, hogy érdemesek rá, akkor segíték rajtok.

– Köszönöm, áldott Napom, a szép beszédet – mondá János –, majd meglátod, hogy ha rám sütsz, nem sütsz hitvány emberre.

Azzal szépen elbúcsuztak egymástól. A Nap ment kelet felé, János észak felé.

megmozdulni, ha valami kegyes jó lélek ki nem húzza.

– No, ne búsulj, kihúzom én! – mondá János, s egy rántással ki is vette a számartövist a medve lábából.

A medve mindjárt talpra ugrott, s azt mondta Jánosnak:

– Az Isten áldjon meg a jótételeért, te sze-

– Na, te bocskor – mondá János a harmadik pár bocskornak, mikor felkötötte –, csak addig tarts ki, míg Jégországba érek, aztán lesz, ahogy lesz!

S ment, ahogy csak gyózték a lábai. Addig ment, mendegélt, míg egyszer csak egy olyan magas hegy elé ért, hogy a teteje éppen a magaságos eget verte.

– Hej, szegény világ, vetett ágy – fohászkozott föl János –, mikor érek én ennek a hegynek a tetejére! Hat pár vasbocskor sem lesz annak elég.

Amint így élvelednék magában, egyszerre csak nagy nyöszörgést hall. Megy a nyöszörgés felé, s hát egy bokor tövében ott fetreng egy jegesmedve.

Kérdi János:

– Hát neked mi bajod, jegesmedve koma?

– Jaj, segíts rajtam, te jó legény, s bizony nem bánod meg! A jégkirály nagy vadászatot tartott, s hogy megmentsem az életemet, annak a hegynek a tetejéről ide leszőktem. Nézz csak ide, ahogy lezuhanтам, egy számartövist ment a talpamba, s most nem tudok innen

gény legény! Ne félj, meghálálom, csak húzz ki egy szálát a bundámból, s ha bajba kerülsz, húzd végig ezt a szájadon, s mindjárt ott leszek melletted.

János hitte is, nem is, hogy lesz annak majd valami haszna, de kihúzott egy szálát a medve bundájából. Gondolta, ez ugyan nem nehéz, s elbírná. Aztán Istennek ajánlotta a medvét, nekiindult a hegynek.

Hét nap s hét éjjel mindig ment, s még csak a közepe táján volt a hegynek. Akkor azt mondta János magában: „Na, már elég volt a tréfából, egy kicsit ledülök.”

Leheveredett egy fa alá, s úgy elaludt, mint a bunda. De egyszer csak arra ébred föl, hogy valami erős melegség süti a hátát. Megfordul, s hát valaki nagy tüzet rakott melléje. Csak félig nyitotta ki a szemét, s úgy nézte, hogy vajon miféle emberek vetődhettek ide. Nézi, nézi, s hát három törpe, mind a három tetőtől talpig nagy bundában. Volt szakálluk is, mégpedig hétsinges, csupa jégből.

(Folytatjuk)

Gion Nándor

Engem nem úgy hívnak

(Részletek)

R. B. 2286. $2 + 2 + 8 + 6 = 18$. $1 + 8 = 9$. Nagyszerű. A kilenc az én szerencsés számom.

Hason feküdtem a parton, alig kellett felemelnem a fejemet, hogy szemmel tartsam az R. B. 2286-os hajót. Láttam, hogy lassít, az orrát felém fordítja, kikötni készül a közelünkben. Pollákra néztem, vagy tíz méterre feküdt tőlem, aludt. Ő még nem vett észre semmit. H. Sz. Dollár úszkált, csak a feje látszott ki a vízből, lustán mozgatta a kezét, és ő is a hajót figyelte. Felkeltem, a vízbe csúsztam, és úszni kezdtem H. Sz. Dollár felé. H. Sz. Dollár továbbra is a hajót bámulta, de amikor a közelébe értem, azt mondta:

– Itt fog kikötni.

– Igen – mondtam. – Alig várom, hogy felmászhaszak a fedélzetére.

– Nem biztos, hogy felengednek bennünket – mondta H. Sz. Dollár. – A múlt héten sem engedtek fel bennünket arra a másik hajóra.

– Erre felengednek bennünket – mondtam.

– Egész biztosan felengednek bennünket

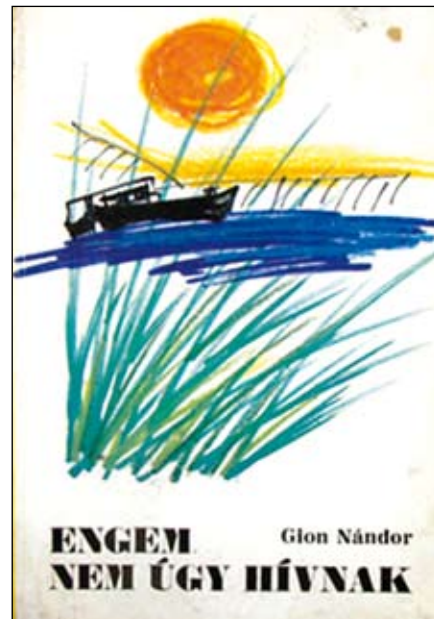
Mindig örültünk, ha hajó érkezett, és ha itt kötött ki, ahol mi fürödni szoktunk. Mert sehonnan sem lehet olyan istenien fejest ugrálni, mint

ezekről az ormóttan teherhajókról. Képesek voltunk naphosszat könyörögni a hajósoknak, hogy engedjenek fel bennünket arra a nyavalyás hajójukra, hogy végre isteni fejeseket ugrálhassunk a vízbe, és jóízűt fürödhessünk. Legtöbbször fel is engedtek bennünket, hiszen egyáltalán nem zavartuk őket, és nem bánták, ha egész délután ott lógunk a hajón, és fejeseket ugrálunk. Csak ritkán akadtak pocsék alakok, akiknek hiába könyörögtünk, összeszidtak és elzavartak bennünket. Így jártunk a múlt héten is, amikor egy kis vézna tróger, a kormányos még lapátot is fogott, és azt mondta, hogy szétveri a fejünket, ha nem hagyjuk békében. Szörnyen nagyra volt azzal a homokcipelő rohadt bárkájával. És amellet még egy hétig itt ette a fene a rohadt hajóját, és nekünk a szívünk majd megszakadt.

Mert itt, a csatornának ezen a szakaszán, ahol mi szoktunk fürödni, mindkét oldalról magas, ferde töltést emeltek, betonlapokkal borították az oldalát, úgyhogy lehetetlen volt egyből a vízbe ugrani, szép óvatosan kellett lecsúszni a betonlapokon. Azt hiszem, mondanom sem kell, hogy így nem sokat ér az egész fürdés. Lejárhattunk volna a Dunára is, de az nagyon messze volt nekünk, meg aztán ki a fene szeret olyan helyen fürödni, ahol mozdulni sem lehet a rengeteg embertől. Ide pedig rajtunk kívül jóformán nem is járt más, és ha még egy rendes hajót is kifogtunk, istenien éreztük magunkat. Ezért figyeltük olyan nagyon az R. B. 2286-ost is.

(...)

– Ezt látnod kellett volna. Egész biztosan elbőgöd magad, ha látod. De ez még semmi. Elmentem később a hintához, néztem azokat a rossz nőket meg azokat a fontoskodó pasasokat. Akármelyiknek alaposabban megnéztem a po-fáját, mindegyiken észrevettem, hogy szörnyen fél valamitől, akárcsak a kéményseprő. Lényegében szörnyen egyforma az arcuk. És a műhelyben is: Sabol, Pollák. Ma jött egy új pasas is, az hasonlít még csak igazán a kéményseprőhöz. És, ne haragudj, néha még a te arcod is olyan, mint a kéményseprőé. Kezdek félni ettől a sok egyformá arctól.

Mindjárt jobban éreztem magam, hogy ezt elmondhattam. Hiába is tagadnám, alaposan megülte a gyomromat ez a kéményseprő-dolog, és határozottan jólesett, hogy elmondhattam. H. Sz. Dollár meglepően sokáig hallgatott. Lehajtott fejjel lépkedett mellettem, látszott rajta, hogy erősen gondolkodik. Később azt mondta:

– Lehet, hogy igazad van. Nekem nagyon nem tetszik ez az egész, de lehet, hogy igazad van. Hiába, te még mindig taknyos vagy, és észreveszed az ilyesmit. Néhány év múlva már nem fogod észrevenni. Akkor már füttyülsz rá, hogy egyformán szomorúak-e az emberek vagy sem, és hogy mennyire félnek. Akkor majd okosabb dolgokkal foglalkozol.

– Gondolod, hogy néhány év múlva elmúlik ez?

– Biztos vagyok benne – mondta H. Sz. Dollár.

Részlet a regény fülszövegéből:

„Mert a gyerekek, akármilyen szomorúan is hangzik ez, felnőttekké válnak: a szemük megromlik, és többé már nem vesznek észre bizonyos egészen fontos dolgokat. Legfeljebb időnként hiányolják őket. Igen, a felnőtté válásról írtam, azoknak, akiknek még jó szemük van, és egy kicsit azoknak is, akiknek már megromlott a látásuk. Nem írhattam erről túlságosan vidám könyvet, mert nekem időnként nagyon hiányzik az az ormóttan teherhajó.”

Úton lenni, felnőni

Akárkit is kérsz meg arra, hogy nevezzen meg legalább egy vajdasági magyar író, szinte teljesen biztos lehetsz benne, hogy Gion Nándor neve el fog hangozni. A kárókatónak még nem jöttek vissza alkotójának kevéssé ismert regénye az Engem nem úgy hívnak. Kevesen olvassák, kevesen tudnak róla, holott ez volt első ifjúsági regénye. És nemcsak ez utóbbi tény miatt fontos, hanem azért is, mert egy olyan örök témát boncolgat, mint a felnőtté válás, a felnőtt és gyerekvilág között húzóódó szakadék (és természetesen a szerelem). Egyszerre vagány és költői szöveg.

A főhősök, Lajos (aki Péter álneven mutatkozik új ismerősének, Reának), H. Sz. Dollár és Pollák félig-meddig csavargók, akik félkész házakban húzzák meg magukat. Elsősorban nem azért, mert ne lett volna más

választásuk, sokkal inkább saját maguk döntöttek egy ilyen, szabadabb életforma mellett. A felnőttég más-más lépcsőfokán állnak, de olykor már rajtuk is megjelenik a regény legszebb részében, a kéményseprő meglesését leíró epizódban felbukkanó szomorú egyformaság. A felnőttek arcának szomorú egyformasága nagyon különleges motívum. Melankóliát, de fenyőtetést is hordoz magában. Péter-Lajos számára persze nem létezik ennél ijesztőbb állapot. A folytonos úton levést, menekülést tekint kiútnak előle, azonban a felnőttég elől senki sem menekülhet. Ennek felismerése, akár egy pofon, teszi a regény zárlatát is életszagúvá, egyben bölcsé is.

Herédi Károly

Aprócska könyvtár a kivágásra ítélt 110 éves fa törzsében

Mintha egy rajzfilm elevenedett volna meg az idahoi Coeur d'Alene városkában (Egyesült Államok), olyan különleges látványt nyújt az a 110 éves fa, melynek törzsét minikönyvtárrá alakította át egy helyi művész. Sharalee Armitage Howard azután döntött a kivételes közösségi könyvtár létrehozásáról, hogy a háza mellett magasodó öreg fa megbetegedett és a hatóságok kivágásra ítélték, mivel hatalmas ágai sorra zuhantak a földre.

Sharalee nem szerette volna, hogy a matuzsálem nyom nélkül eltűnjön, ezért elhatározta, hogy megmenti, ami megmaradt belőle, és új értelmet ad neki. Olyan könyvtárat hozott létre, amely mindenki számára elérhető, valójában ingyenes könyvcserélő pont. A világ 88 országában már több mint 75 000 ilyen közösségi becsületkönyvtár található, közülük minden bizonnyal az idahoi az egyik legkülönlegesebb, mely tavasszal még varázslatosabb látványt nyújt majd, ugyanis megálmódója szín pompás évelő virágokkal fogja körbeültetni.

Februári jeles napok

Télutónak, böjtelőnek, jégbontó hónapnak is hívták februárt, idén is a farsang időszakát jegyezzük a hónap folyamán.

Máris túl vagyunk Gyertyaszentelő Boldogasszony napján (február 2.), amikor a templomokban gyertyát szentelnek, és Szent Balázs püspök napján (február 3.), akinek a nevéhez fűződik a balázsjárás, egyfajta maskarás szokás, amikor jelmezbe öltözött gyerekek adományt gyűjtenek tanítójuknak.

Február 19-én, Zsuzsanna napján szólal meg állítólag a pacsirta, melynek éneke a tavasz közeledtét jelzi.

Február 24-én jegyezzük Mátyás napját. Azt tartják, ha hideg az idő, Mátyás feltöri a jeget, ha vizont nem talál, akkor csinál. Azaz hirtelen időjárás-változás várható ettől a naptól.

A néprajzilag fontos napok mellett egyre inkább népszerű Bálint napja, amit február 14-én ünnepel a világ a szerelmesek világnapjaként, s inkább Valentin-napként ismer.

Egy és fél milliárd zacskótól kímélte meg a környezetet az ausztrál tilalom

Alig néhány hónap alatt beváltotta a hozzá fűzött reményeket az Ausztráliában bevezetett műanyagzacskó-tilalom: eddig másfél milliárddal kevesebb hulladék került a környezetbe. Új-Dél-Wales állam kivételével már az egész kontinensen tilos vékony műanyagzacskót adni a vásárlóknak, emellett két nagy áruházlánc önként országos viszonylatban is elállt a zacskóosztogatástól.

Környezetvédő szervezetek adatai szerint a tilalom előtt az ausztrálok percnként 7150 egyszer használatos műanyag zacskót dobtak el, országosan évente 5 milliárdot. Világviszonylatban évente 8 millió tonna műanyag hulladék kerül a tengerekbe, súlyos veszélyt jelentve az óceánok élővilágára.

Hó nélkül is síel

Látványos videóival világszerte hatalmas rajongótáborra tett szert a francia **Candide Thovex** freestyle síelő, s úgy tűnik, hogy képtelen kifogni az extrém trükkökből és lélegzetelállító lesiklásokból. Nemrég bemutatott Quattro 2 elnevezésű kisfilmjében azt is bebizonyítja, hogy számára egyáltalán nem okoz gondot hó nélkül lesiklani a legörültebb helyeken.

A sportág történetének egyik legnépszerűbb alakja sivatagban, sziklafalon, vulkáni hamuban, domboldalon, de a kínai nagy falon, sőt még a vízen is képes síléceivel száguldani, miközben hihetetlen trükkök sorát mutatja be. Candide egyébként két és fél évesen kezdett el síelni tanulni a Francia-Alpokban. Négyévesen már kisebb sísáncokat épített a házuk mögött, öt évesen pedig csatlakozott a helyi sícsapathoz. Tizennégy volt, amikor először megnyerte a Francia Nemzeti Junior Bajnokságot. (erdekesvilag.hu)

A Húsvét-sziget titka

A Polinéziában, Chile tartományban fekvő, három vulkánból kialakult kis szigetet a bennszülöttek nyelvén Rapa Nui-nak, azaz „Nagy Evezőnek” hívják, de elterjedt a Te Pito o Te Henua, azaz „A világ köldöke” elnevezés is. A Húsvét-sziget nevet egy holland tengerész, Jakob Roggeveen ragasztotta rá a szigetre, aki 1722-ben, pont húsvét napján fedezte fel.

A legenda szerint a sziget felfedezése és elnevezése teljesen máshogy történt. 380 körül egy törzsfőnök annyira összevesztett a fiával, hogy az hajóra szállt, és úgy döntött, hogy elhagyja hazáját. Útja során hatalmas viharba került, napokig étlen-szomjan hanykolódott a tengeren, amikor meglátta a szigetet, és a „Világ köldöke” nevet adta neki.

száz szobor még a Rano Ravaku vulkán lábánál áll befejezetlenül, ezeket valami miatt hirtelen abbahagyták a készítőik. Érdeemes megjegyezni: óriási kőalakokat, fejformájú óriás monolitokat már kultúrák is készítettek, de ezek legnagyobb számban – főként kis területen koncentrálódva – csak a Húsvét-szigeteken figyelhetőek meg.

A szigeten rengeteg vándormadár fészkel. A füstös csér első tojását megszerezni például hatalmas dicsőséget jelentett. A monda szerint a tojással elsőként visszatérő fiatal férfi lett a Tangota Manu, a Madárember, akinek egy évig megkülönböztetett figyelem járt.

Bár a szigeten szinte semmi sincsen, ma is lakják emberek, igaz, már nem olyan sokan. Egy 2005. évi népszámlálás adatai szerint összesen

A szobrok magassága 3 és 10 méter között van (az átlagméret: 4,05 méter és 12,5 tonna), a legnagyobb, a *Paro* nevű fej tíz méternél is magasabb, és nyolcvan tonnát nyom

A szobrokat körülvevő rejtélyeket bombaként robbantotta szét az a régészeti felfedezés, miszerint ezeknek a félelmetes „fejszobroknak” testük van a föld alatt

A moainak nevezett kőszobrok a világörökség részét képezik. Bármilyen hihetetlen is, de ezeket a hatalmas vörös kőtömböket a sziget polinéz lakói faragták legalább ezer évvel ezelőtt, feltehetően vallási okokból. Egyes kutatók szerint ezek a kövek egy ősi vulkánról származnak. A közel 900 darab moai a part mentén szétszóródva áll, de hogy miért és hogyan hozták létre az őslakosok, azt még nem tudni pontosan. Hogy milyen hatalmas munkát jelenthetett ezek kifaragása, azt jól mutatja a szobrok mérete – átlagos magasságuk négy méter, súlyuk pedig 14 tonna. Egy-egy ilyen hatalmas figura kifaragása akár évekbe is telhetett, a szállításukról már nem is beszélve. Nagyon érdekes, hogy több

3791 fő él itt, többségében polinéz őslakos, de vannak európai bevándorlók is. A terület legnagyobb települése és egyben fővárosa Hanga Roa, ami a nyugati parton helyezkedik el. Érdekes, hogy az itt lakók szerint a moaik legendája nagyon egyszerű: szerintük ugyanis ezeket a hatalmas kőszobrokat egy felsőbb erő szállította ide. Egy biztos: a kutatók és régészek már hosszú évek óta kutatják a sziget titkát, de mindezt még nem jöttek rá a kőtömbök rejtélyére.

Amerikai kutatók azt próbálták megállapítani, hogy miért arra a helyre kerültek a szobrok, ahol állnak. Kiderült, hogy a szobrok jellemzően mind források közelében vannak. Elméletük szerint a szobrok jellegzetességei, például a mé-

retük a vízforrás bőségére és minőségére utalhat. Ezzel azonban sokan nem értnek egyet, vagyis a titok továbbra is titok.

A Húsvét-sziget történelmével, szobraival foglalkozó kutatók közül a legjelentősebbek közé tartozik Jo Anne Van Tilburg, Thor Heyerdahl és Pavel Pavel. Akadtak azonban olyanok is, akik a tudományos fantasztikum területén próbáltak magyarázatot találni a szobrok kialakítására és rendeltetésére vonatkozóan (pl. Erich von Däniken). **Az emberiséget a mai napig nagyon érdekli a szobrokat emelő rejtélyes társadalom és az is, hogy miként voltak képesek az emberfeletti teljesítményre.** A Húsvét-szigetekre évente több tízezer turista látogat el, hogy közvetlen élményeket szerezzen a világtörténelem egyik legérdekesebb helyszínéről.

Az indonéziai Nias-szigetén 1915-ben bennszülöttek mozgatnak egy több tonnás követ

A gyönyörű panorámával rendelkező aprócska sziget a Csendes-óceán egyik különlegessége

A faragáshoz obszidián eszközöket alkalmazták, a mozgatást pedig fából készült „szánokkal”, kötelekkel oldhatták meg, előkészített utakat létrehozva a vontatási nyomvonalon, egészen a szobrok végső helyéig

A Kerekes Band és az örökség

A magyarországi Kerekes Band eseménydúsan zárta az elmúlt évet, és új lendülettel vágott neki az új év kihívásainak. A zenekar jelenlegi tagja Fehér Zsombor (furulya, ének), Fehér Viktor (dob), Námor Csaba (koboz), Csarnó Ákos (brácsa) és Sohajda Péter (basszusgitár). Utóbbi később csatlakozott az együtteshez, előtte Kónya Csaba volt a basszusgitáros.

Kerekes Együttes néven 1995-ben alakultak meg Egerben. Az első években az autentikus népzene gyűjtésével, tanulásával foglalkoztak, és megközelítőleg tíz évig rendszeresen tartottak táncházakat. Ennek jegyében jelent meg első és második lemezük, a Hungarian Folk Music From Gyimes and Moldva 2001-ben, valamint a Füttyül a masina 2003-ban. A népi gyökerek iránti érdeklődés mélyről fakadt, a Kerekes Együttest alapító Fehér testvérek ugyanis pásztorcsalád leszármazottai, őseik az 1700-as évek óta juhászokdtak az egri érseknél. Érdekes, hogy állítólag az üknagyapjuk bújtatta a leghíresebb mátrai betyárt, Vidróczki Mártont, akinek balladájából Kodály Zoltán írt vegyeskari művet.

Időközben az együttestagok más zeneműfajokkal is elkezdtek ismerkedni, érdekelte őket egyebek közt a jazz, a funk, a rock, valamint a drum&bass. Ezeket vegyítették a népzenevel, és így született meg új, egyedi hangzásviláguk. 2006-ban nagy változás állt be az együttes életében. Ekkor a nevüket Kerekes Bandre módosították és Pimasz címmel kiadták első olyan lemezüket, amely az autentikus népzeneitől eltávolodva immár önálló szerzeményeket tartalmazott. Az album lelkes fogadtatásban részesült mind Magyarországon, mind a határán kívül, a Kerekes Band pedig szinte szó szerint berobbant a világszenei színtérre. A sokak által megszeretett zenei stílusukat immár ethno funkknak nevezték meg, amelyben ötvöződik a dzsessz szabadsága, a rock dinamikája, a funk és a drum'n'bass sodró ritmikája, valamint a népzene egyszerű szépsége. A következő lemezeikkel azt is bebizonyították,

hogy az elmés szójátékok sem állnak távol tőlük, a Fel a kalappal! 2008-ban jelent meg, a What the folk? 2011-ben, a Folklore Man pedig 2013-ban. Utóbbi kettővel Fonogram-díjat is nyertek. Az ezt követő évben Live at A38 címmel koncertlemez adtak ki. Végső Zoltán zenekritikus a lemez leírásában megjegyzi, hogy amikor egy zenekar eljut a koncertlemezre, nagykorúvá válik. Szavai szerint a Kerekes Band azt játssza, amit Jimi Hendrix csak megsejtett, amikor magyarosmintázatú ködmönében bevonult a rocktörténelembe.

A Kerekes Band 2015-ben szintén új vizekre evezett. Ezúttal filmzenét készítettek az Argo című film második részéhez, amelyben a zentai

születésű Nagypál Gábor is szerepel. Úgy tudni, hogy Árpa Attila, a film rendezője eredetileg csak a Csángó Boogie című dalt szerette volna felhasználni, de olyan jól együttműködtek, hogy végül 19 Kerekes Band-dal került a filmbe, sőt Fehér Zsombor lett a film zenei szerkesztője. Egyébként a Kerekes Band zenéje Eröss Zsolt hegymászóról szóló dokumentumfilmben is hallható, továbbá dolgoztak a Boka Színházzal és elkészítették az Egri csillagok című előadást is.

Legutóbbi lemezük Back to Folk címmel 2016-ban jelent meg, a címadó dalhoz pedig egy különleges klipet is készítettek, amelyet hivatalosan a tavalyi év vége felé mutattak be. A videó alapját az 1936-ban, Georg Michael Höllering rendezésében, Móricz Zsigmond szövegével készült Hortobágy című film adta. Úgy tudni, hogy a rendezőt Schäffer László operatőr győzte meg arról, hogy a messzi tájak helyett inkább a pusztában forgasson azokról az emberekről, akik még úgy élnek, mint az elődeik. A Hortobágy történetének középpontjában a Cinege család áll. A film egy már letűnt világ, a magyar pusztai emberek életmódjának hiteles dokumentuma. Fehér Viktor elmondása szerint a filmhez a Nemzeti Filmalap révén jutottak hozzá, és amikor megnézte, teljesen a hatása alá került. A film jeleneteit vágták össze, és így készült el a klip.

Tavaly jelent meg az együttes történetét bemutató könyv is, amelynek címe Kábé 23. A cím persze a megalakulásuk dátumára utal, de a zenekar lázadó módon vagy eltérve a megszokottól, nem kerek évfordulóra összpontosított.

Összeállította: Lukács Melinda

Újabb filmben szerepelhet

Angelina Jolie-t legutóbb a 2015-ben készült – saját maga által rendezett – A tengernél című drámában láthattuk. Ezt követően főleg a rendezői munkásságáról lehetett hallani, 2017-ben jelent meg a First They Killed My Father című filmje. 2020-ban a színésznő ismét Demónát alakítja majd a 2014-es Disney-film folytatásában, de előfordulhat, hogy egy másik filmben is szerepel. Úgy tudni, hogy a sztárral a Those Who Wish Me Dead című készülő thriller főszerepéről tárgyalnak. A részben Michael Koryta könyvén alapuló filmalkotást minden bizonnyal Taylor Sheridan rendezi, aki korábban egy rémfilm, majd pedig a Wind River – Gyilkos nyomon című filmet rendezte. Michael Koryta regénye a 14 éves Jace Wilsonról szól, aki egy gyilkosság szemtanújává válik, ezért új személyazonosságot kap. Problémás tinédzserek számára indított programban helyezik el, amely során a vadonban foglalkoznak velük. A terv azonban nem jön be, a gyilkosság elkövetői ugyanis Jace nyomába erednek.

Már a harmadikon gondolkodik

Habár még a Wonder Woman második része sem került a mozikba, Patty Jenkins rendezőnő máris a harmadik részen gondolkodik. Egy interjúbán arról beszélt, hogy azt szeretné, ha az már a jelenben játszódna. Elmondása szerint nem tervez újabb történelmi, múltban játszódó részt csinálni, mert szeretné, ha a történet előre haladna. A rendezőnő arról is szólt, hogy egyelőre azt se szeretné, ha újabb Igazság Ligája-film készülne, inkább az egyes karakterek történeteit bontanák ki. Úgy véli, hogy az olyan filmek, mint Az Igazság Ligája túl nagy kihívást jelentenek. Fantasztikusak, ha jól megcsinálják, de nagyon nehéz egyszerre több karakterrel foglalkozni ugyanazon az idősíkon. Ő most sokkal kíváncsibb lenne az Aquaman második részére és a Flash-re. Egyébként a Wonder Woman második részét vélhetően jövő év júniusában mutatják be.

Avatar-kiállítás nyílt

A kultikus vagy sikerfilmek nem csupán a filmkészítőket ihletik meg. Így van ez az Avatarral is. A James Cameron rendezésében készült filmalkotást 2009-ban mutatták be, a rajongók azóta is várják a folytatást. Időközben arról lehetett hallani, hogy a rendező egyszerre négy folytatáson is dolgozik, a második rész 2020-ban, a harmadik 2021-ben, a negyedik 2024-ben, az ötödik pedig 2025-ben jelenik meg, ha minden a tervek szerint halad. A film kedvelői addig is egy csodálatos, látványos kiállítást tekinthetnek meg. Az Avatar: Discover Pandora című tárlat február másodikán nyílt meg Budapesten, az Andrássy Élmenyközpontban. Európában először Magyarországon mutatják be. Az interaktív kiállítás több mint 1000 négyzetméteren tárja az érdeklődők elé a film világának lélegzetelállító környezetét, lenyűgöző teremtményeit és különleges kultúráját. A tárlat május 31-ig látogatható.

Film készül Dave Grohrlól

Amíg a Foo Fighters úgymond kreatív pihenőt tart a következő lemez elkészítéséig, addig frontemberük, Dave Grohl a róla készülő film forgatására koncentrál. Korábban édesanyja, Virginia Hanlon Grohl hozta nyilvánosságra, hogy tervbe vették a filmes projektet, nemrég pedig arról lehetett értesülni, hogy el is kezdődtek annak munkálatai. Az Annandale High Schoolban, ahova Dave is járt és ahol az anyja is tanított, már folynak a forgatások. Erről az iskola igazgatója számolt be, sőt elmondása szerint a forgatásokat maga Dave vezényeli. Virginia azt is elárulta, hogy a filmben Dave testvéreinek is szerepük lesz, az alkotás azonban legfőképp a zenész munkásságára fókuszál majd, első együttesétől, a Screamtól kezdve, a Nirvanán át a Foo Fightersig. Ahogyan a képen is látszik, Dave Grohl jó kapcsolatban áll az édesanyjával, aki gyakran elkíséri fiát a turnékra is. Grohltól nem áll távol a filmezés, hiszen az elmúlt években a Sound City dokumentumfilmet rendezte, emellett létrehozott egy sorozatot is, amely a Sonic Highways című lemez készítéséhez kapcsolódott. A régióknban élő rajongók annak is örülhetnek, hogy a Foo Fighters idén fellép a Sziget fesztiválon.

Jelige: „Robotix”

Kedves Bizi! Már sokszor találkoztam azzal a véleménnyel, hogy a szüleinkkel őszintén el kell beszélgetnünk a dolgainkról. Én ezt meg is próbáltam, de sajnos nem vált be! Hatodikos lány vagyok, és nekem is elkezdtek tetszeni a fiúk, pontosabban egy fiú, akibe szerelmes vagyok. Anyukámnak megmondtam, hogy szerelmes vagyok. Azóta megtiltották, hogy fiúkkal barátkozzak, és nem szabad emlegetnem a fiúk nevét se, mert anyukám rögtön kiabál. Megtiltották azt is, hogy telefonáljak a barátaim. Olvassák az e-mailjeimet meg az üzeneteimet. Csak valamelyikük felügyeletével mehetek bárhová, még az osztálytársak szülinapjára is elkísértek. Az az érzésem, hogy a naplóm is rendszeresen olvassák, pedig jó rejtkehelyet találtam neki. Volt már egy fiúm, de minden tönkrement a szüleim miatt. Ez a helyzet kibíratatlan! Segíts, adj tanácsot, mit is tehetnék?

Válasz:

Sajnálom, hogy ilyen helyzetbe kerültél az őszinteséged miatt, de valószínűleg még nagyobb lenne rád a nyomás, ha kiderülne, hogy titkolódtál vagy hazudtál a szüleidnek. Egy biztos, nem irigylésre méltó a helyzeted! Sajnos, a szülők között is vannak olyanok, igaz, nagyon kis számban, akik nem tudnak megbirkózni gyermekeik éréseivel, változásaival, felnőtté válásával. Nem tudják elfogadni, hogy a kicsi lányuk kezd nővé válni. Valószínűleg serdülőkorukban velük is hasonlóan viselkedtek a szüleik, és ezt tudják a saját gyerekeik esetében is alkalmazni. Szinte újra átélnek veletek a saját serdülőkorukat, az akkori érzelmek újra felszínre kerülnek bennük, elárasztják őket, és ekkor a számukra nagyon is ismerős viselkedési forma segítségével, próbálkoznak megbirkózni a helyzettel. Ugyanazokat a viselkedési formákat alkalmazzák, amelyeket az ő szülei is. Biztos, hogy ebben a viselkedésükben egy jó adag féltés is van. Félnék, nehogy valami rossz történjen veled, hogy megbántódjál, hogy fájdalmat okozzanak. Jó lenne, ha megpróbálnál „éretten” viselkedni. Ne hisztizzél, pukkadjál, veszekedjél velük, ne hazudj nekik vagy – ne adj’isten! – zsarold őket. Próbáld meg felébreszteni bennük újra a bizalmat. Ezt úgy teheted meg, hogy betartod a közösen megbeszélteket, segítesz anyukádnak a házimunkákban, rendszeresen elvégzed az iskolai kötelességeidet, pontosan jársz haza, nem késelel. És mutasd be a barátaidat a szüleidnek... Kezdeményezz beszélgetést anyukáddal különböző dolgokról, pl. a serdülőkorról, a menstruációról, a barátságáról, a szerelemről, mindarról, ami érdekel. Nyugodtan megkérdezheted anyukádat, hogy ő fiatal korában hogyan birkózott meg ezekkel a problémákkal, milyen problémái voltak neki, és ki volt az, aki segített neki abban, hogy megoldódjanak a gondjai. Milyen volt, amikor először szerelmes lett. Sajnos, nincs kész receptünk a problémád megoldására. Amit megtehetsz az az, hogy fölvertezed magadat türelemmel, tudással, érettséggel, és tegyél meg mindent, hogy a szigorú szüleid a szövetségeseiddé váljanak. Ne feledd, hogy a felnőtté válás hosszú, sokszor fájdalmas folyamat a fiataloknak és a szülőknek is. Ha hosszabb ideig elhúzódik a tilalmi időszak, a problémádról elbeszélgethatsz az iskola pedagógusával, pszichológusával is.

Jelige: „Love”

Kedves Bizalmas sorok!

Hetedikes lány vagyok, és egy nagyon nagy problémám van! Több mint 2 éve beleszerettem egy helyes fiúba. Több kisebb kitérővel, de mindig visszatértünk egymáshoz. Most is halálosan szerelmes vagyok belé, de rajtam kívül az egyik legjobb barátnőm és még egy harmadik lány is a barátnője lett. Rettentően idegesít ez a helyzet, és nagyon félek, hogy elveszítem! Kérlek, segíts!

Válasz:

Az az igazság, hogy serdülőkorban, de később is, ha kiderül, hogy a szerelmi kapcsolatnak több mint két szereplője van, elkerülhetetlen a veszteség, a csalódottság, a megbántódás, a fájdalom érzése is. A te barátod egyszerre több vasat is tart a tűzben, ami neki biztosan jó érzés, és hízalja a máját, de a lányoknak, akik szerelmesek belé, ez egyáltalán nem jó érzés. Mivel ti még a serdülőkor legelején vagytok, még nagyon sokat

kell tanulnotok az életről, szerelemről. Nagyon sok tapasztalatra, érésre, a társas kapcsolatok, a viselkedés tanulására van szükségetek, mire elértek azt a kort, amikor már mindketten tudjátok, hogy mit is akartok a másiktól, és milyen viszonyt szeretnétek. Ti ketten a fiúval, a te szomorúságodra, nem ugyanazt szeretnétek, nektek nem ugyanarra van szükségetek. Sokszor megtörténik, hogy többet látunk egy-egy kapcsolatban, mint ami valójában van, mert a fantáziánk beleszövi a vágyainkat a percepciónkba, az észlelésünkbe. A fiú a kötetlen szórakozást részesíti előnyben, ezért valószínű, hogy veled kapcsolatosan is csak ez van a játékban. Nehéz, konfliktusokkal teli és fájdalmas ilyen kapcsolatban lenni. Jó lenne, ha le-tisztáznád magadban, hogy el tudod-e fogadni, hogy csak egy legyél a sok közül. Az ilyen fiút ejtened kellene, és jó lenne megvárni, hogy eljőjön a te időd és az a fiú, akinek csak te kellesz, és nem egy háremnyi lány. Addig is BARÁTKOZZÁL, fiúkkal, lányokkal egyaránt.

Jelige: „VIVA”

Kedves Bizi!

Nyolcadikos vagyok, és van egy barátnőm, aki nagyon irigy és féltékeny rám. Minden, ami az övé, jobb az enyémmél: a társasága, a cucai, a szülei.... Sokszor megtörtént már, hogy kellemetlen helyzetbe hozott, mert olyan dolgokat próbált rám bizonyítani, amiket nem én tettem. Állandóan követeli tőlem, hogy írjam meg neki a háziját, készítem el neki a beszámolókat. Ha valami nem úgy van, ahogyan ő szeretné, mindent mond, hogy utálatos vagyok, ronda, még azt is mondta, hogy „dög” vagyok. A többiek azt mondják, hogy hagyjam a fenébe, mert csak kihasznál. Ha pl. a nyáron a medencére ment, engem nem hívott magával, idősebbekkel volt. Én csak akkor jutok eszébe, amikor lemondják a találkát, és nincs más, akivel mehetne. A szüleim szeretik, és nem hiszik el, hogy valójában milyen, mert régóta barátkoznak az ő szüleivel. De ő egyáltalán nem olyan „aranyos”, mint amilyennek gondolják. Mit tegyek, hogy megváltozzon velem szemben?

Válasz:

Bármennyire is rossz a barátnőd, mindenek ellenére nagyon is fontos számodra, különben már rég leráztad volna. Függsz tőle, valószínűleg egy jó adag önbizalomhiány miatt, meg megszokásból is, és ő ezt élvezi és ki is használja. Nagyon fontosnak érzi magát, sokkal szebb képe van önmagáról, hisz te mindent eltűrsz tőle, és ilyenkor „hízik a mája”. Gondolkoj el azon, hogy kell-e neked egy ilyen barátnő, egy ilyen barátság. Ne feledd, hogy ott vannak a többiek, akikkel szívesen együtt vagy, megosztod velük örömeidet és bánatodat. Ennek a barátnődnek pedig nyugodtan megmondhatod, hogy mi az, ami nem tetszik a viselkedésében és a hozzád való viszonyulásában. Ha valami zavar, rögtön mondd meg neki, reagáljál, ahelyett hogy mindent elfogadsz szó nélkül. Ha a szüleid elvárják tőled, hogy mindenképpen barátkozzál a lánnyal, ne ellenkezz velük. Fontos tisztáznod a nézeteltéréseket, tudomására kell hoznod, hogy hol a határ! Közben élvezd a többiekkel való barátkozást.

Kérdéseitekre Bori Mária pszichológus válaszol
e-mail: bizalmas.sorok@gmail.com

Hogyan végzed a feladataid?

Így pontozz:
 soha – 1 pont, ritkán – 2 pont,
 gyakran – 3 pont, állandóan – 4 pont

- Türelmetlen leszel, ha várnod kell valakire?**
 - soha
 - ritkán
 - gyakran
 - állandóan
- Versenyfutásban vagy az idővel?**
 - soha
 - ritkán
 - gyakran
 - állandóan
- Kijössz a sodrodból, ha félbeszakítanak?**
 - soha
 - ritkán
 - gyakran
 - állandóan
- Egyszerre mindig több dologgal foglalkozol?**
 - soha
 - ritkán
 - gyakran
 - állandóan

- Túl sokat vállalsz magadra egyszerre?**
 - soha
 - ritkán
 - gyakran
 - állandóan
- Nem találsz a helyed, ha nem csinálsz valamit?**
 - soha
 - ritkán
 - gyakran
 - állandóan
- Jobban érdekel az eredmény, mint maga a tevékenység?**
 - soha
 - ritkán
 - gyakran
 - állandóan
- Elveszíted a béketűrésed, ha valami nem sikerül?**
 - soha
 - ritkán
 - gyakran
 - állandóan

- Mindig tökéletességre törekszel?**
 - soha
 - ritkán
 - gyakran
 - állandóan
- Nagyon dühös vagy magadra, ha valamilyen hibát vétesz?**
 - soha
 - ritkán
 - gyakran
 - állandóan

21–30 pont:

Hajlamos vagy arra, hogy túlhatj magad. Ügyelj arra, nehogy túlságosan sok feladatot vállalj magadra, mert ezzel könnyen elmegy a kedved a megkezdett feladatok befejezésétől.

31–40 pont:

Tipikus példája vagy azoknak az embereknek, akik agyondolgozzák magukat. Feláldozod a szabadidődöt, hogy másoknak, mások helyett valamit elvégezz. Ez azért túlzás. A következő alkalommal gondold át, hogy ki helyett mit teszel meg!

Értékelés

10–20 pont:

Te kiegyensúlyozott, higgadt személy hírében állsz. Az iskolában és a feladataid elvégzésében sikeres lehetsz.

Skandináv rejtvény

1962 februárjában az első amerikai űrhajós háromszor kerülte meg a Földet.
 Rejtvényünkben az űrhajós és az űrhajó nevét rejtettük el.

	KÖLTÉSZET	ROBBANÓ-SZER	LELŐG BETŰI	KÉSŐN JÖN HAZA	MAGAM	ZÜR			
	JAPÁN	TORMA SZERBŰL	HÉLIUM	ESZENYI ENIKÓ	SŰN BETŰI	NÉVELŐ		EGYIK TENGER	
	OKOS		H.			EZ			
	AROMÁJA					MÖGÉ ELLENTÉTE			
			GÖRÖG BETŰ	MAJDNEM BEA TISZA-PARTI HELYSÉG	HELYET FOGLAL	JÉG SZERBŰL		RÓMAI PÉNZ V.	
	1000	ÉDESÍVÍZ HAL			BETAKARÍT	EMEZ BETŰI		EME	
	OLASZ VÁROS	VAN IDEJE	EGYFAJTA FALIÓRA HANGTALAN NÓTA			F. KAFKA MŰVE			
				JUTATT IRKA VÉGE NÉLKÜL	A VÉRTANÚK VÁROSA			AJTAI ANDOR LEVEGŐ GÖRÖGÜL	
	HIRTELEN KIHÚZ FÜSZERLÉ ÉK. NÉLKÜL		FOHÁSZ	ARGON	FORDÍTOTT PAD			SZÁJSZÉL	
			MAR BETŰI		2			50	
		FÉLTŰ		OLASZ-ORSZÁG	... SÁMUEL AFRIKAI UTAZÓ NORD				
				BELGIUM					
					SUGÁR	...-RE			

Megjéjtés: JOHN H. GLENN, MERCURY ŰRKABIN

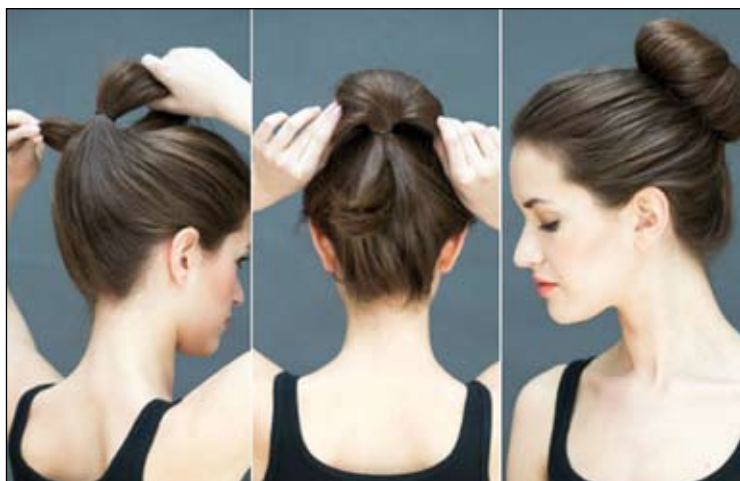
TE IS KEDVELED?

Közkedvelt a copf

A hajfonat, vagyis a copf egyike a legősibb hajviseleteknek. Már a régi kínaiak, etruszok és egyiptomiak is értettek a hajfonáshoz. A Távol-Keleten, de bizonyos korokban Európában is, a férfiak viseltek copfot, sőt copfokat. Az ókori germánoknál viszont csak az asszonyok fonhatták be hajukat, a lányok fürtjeinek szabadon kellett lobognia. A középkorban általános női hajviselet lett a copf, majd újra rákaptak az urak is. Olyannyira, hogy szinte minden rokokó férfiparókán ott fityegett. A 18. századi porosz hadseregben egyenesen kötelezővé tették a katonák számára a copfviseletet. A hátul copfos frizúrához elől, a halántékukon előírászerű csigákba kellett bodorítaniuk a hajukat.

Ezért aztán ebben az időben a hajsütővas a kötelező katonai felszereléshez tartozott. De szívesen hordtak copfot civil polgárok is. A férficopf a 19. század elején kezdett kikopni a divatból, a nők azonban még ezután is fonták a hajukat. Az eleinte nagy megbotránkozást keltett, rövidre nyírt női frizúrákat csak az I. világháború után találták ki. Ettől kezdve copfot többnyire csak kislányfejekon lehetett látni – egy darabig. A nyolcvanas évek derekán újra visszakéredzkedett a hajfonat a módi-ba, immár afrikai fazonban. Sok-sok kis copfba fonták hajukat a nők, az aprócska fonatokat nemegyszer gyöngyökkel dúsítva, mint a négerkek lányai egykoron.

Dús konty fánk nélkül

Odavagy a hatalmas kontyokért, de nem szeretsz a hajfánkkal bibelődni? Akkor figyelj, mert egy apró copftrükkkel ezt máris kiiktathatod! Fogd össze hátul magasan a hajadat, majd a lófarkad végét bújtasd át alul a hajgumin. A két keziddel óvatosan húzd szét legyező alakban a copf fent maradt részét, és hullámcsatokkal rögzítsd az így kapott dús kontyot!

Tudod-e?

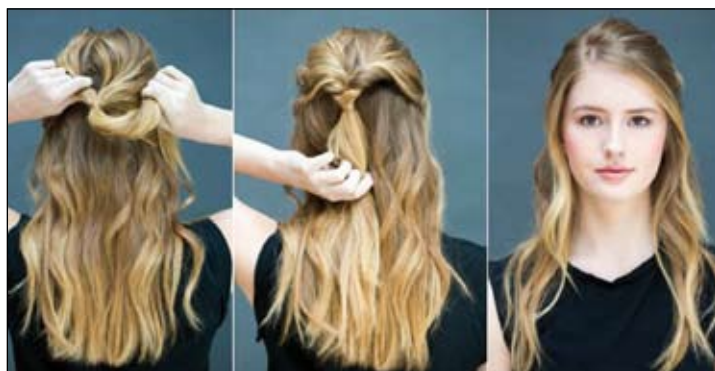
A copf a német „zopf” szóból ered, ami ósdit, elavultat, nagyké-pűt és unalmast jelent. A rokokó és a klasszicizmus között hódított a copfstílus az építészetben, a szó az oszlopfők és szemöldökpárkányok füzéres, és a copfra mint hajviseletre emlékeztető díszítménye-ire utal.

Jolly Joker csavar

Rakoncátlankodik a frufrud/siskád, és a vizezés-szárítás folyamatnak már a gondolata is kiborít? Akkor válassz le egy tincset elől a hajad közepéből háromszög alakban, tekerd az ujjad köré, dobd az egyik oldalra, és egy hullámcsattal már meg is oldottad a bosszantó frizkógondot!

Elegáns fél-feltűzés

Készülj, mert ez a séró megment a sietős reggeleid összes hajparájá-tól! Csak fogd össze a loboncod felét körülbelül a füledtől indulva úgy, hogy néhány tincset szabadon hagysz az arcod mentén. Fontos, hogy a copfodat átlátszó vagy a hajad színével megegyező gumival rögzítsd! Ha ez megvan, az ujjaidal formáld egy kis rést a hajgumi felett, és fordítsd át rajta a lófarkat.

Magyar utónevek divatja

Ismereteink szerint az első magyar nevek a 9. századból származnak. Sok közülük helynév formájában maradt fenn, mert szokás volt a helységeket a tulajdonos, rendszerint az első tulajdonos nevével elnevezni. Ma helység-, valaha személynév volt az Egyek, a Szend, a Szemere, a Keve, a Bátor, de még a Debreceen, a Karcag és a Szoboszló is. A nevekhez később fűzött -laka, -háza és hasonló utótagok jelezték, hogy a helység kinek a birtoka, szálláshelye. Maradt ránk sok török, besenyő, kun eredetű és magyar uraktól átvett név, mint Ajtony, Tas, Tétény, Jutas vagy Üllő.

De maradtak fenn ősi finnugor tövből képzett nevek is. A magyar lesz, lev ige-tövből, ami élőt, létet, életet jelent, a 19. században alakult a Levente név. A Lehel, másik formájában Lél név alapszava: lélek, lélegzik. Ősi az Árpád név, eredetileg méltóságnév volt a Gyula. A gyula a későbbi ná-

dor méltóság elődje volt. Méltóság volt a Kende is, Vörösmarty újított fel. Török eredetű méltóságnév a Géza, amelyet Gesa formában írtak, és gyésa lenne a helyes kiejtése. Régi magyar név a Bors, az Előd, a Farkas, a Botond, a Keve is. Finnugor az Emese, amely az Emesü, azaz anya szóból képződött a múlt században. Hunor és Magyar anyjának neve Eneh, ebből lett az Enikő. A 16. századig eltűntek a magyar nevek, de a múlt század nemzeti romantikus korában valóságos divat lett belőlük. Az újszülöttek közül sokan egykori magyar fejedelmek, királyok nevéet kapták, mint Árpád, Géza, Béla. Magyar neveket adtak műveik szereplőinek az írók, és mert ilyen nem volt elég, újakat alkottak. Sok régi, már eltorzult formában került használatba: Ellák, Attila fiának neve helyesen kiejtve Ilek lenne, Jenő pedig egy honfoglaló magyar törzs neve.

Hasznos tudni a testbeszédéről

Ha esetleg azt hinnéd, hogy a szavaid árulják el a nagy igazságokat, akkor tévedtél. Helyette megteszik ezt a mozdulataid. Mi, emberek igencsak túlértékeljük a beszéd jelentőségét. Feltűnt-e, hogy te magad is hihetetlenül könnyen dekódolsz testi üzeneteket? Egészen biztosan észreveszed a legjobb barátod arcán, ha éppen arról füllent, hogy miért is késett negyed órát a találkoztokról. Ez mind azért van, mert a szavaival ellentétben a teste képtelen hazudni. Hogy mik azok a testi jelek, amik mindennél többet elárulnak rólad? Hát íme:

Arcizmok

Rendben van, hogy összefoglalva a fejed frontvonalát „arc”-ként aposztrofálják, de valójában ennél a hárombetűs szónál jóval összetettebb gépezetről beszélünk. Például azt tudtad, hogy az arcodon van a legtöbb izom a testeden? Nem véletlenül ennyire kifejező. Rádásul az olyan kifejezések, mint a „leesett az álla”, vagy az „arcára fagyott a mosoly” mind arra utalnak, hogy mennyi érzelm tud kiülni az arcodra anélkül, hogy akár egy szót is szóljal.

Szemkontaktus

A tekinteted az egyik legkifejezőbb kommunikációs csatornád. Például a szemezés sem létezne, ha nem pont az lenne a lényeg, hogy távolról, minden beszédet mellőzve jelezni

tudni valaki irányába a szimpátiádat. Természetesen ugyanúgy a kifejező szempárodából lehet a legjobban kiolvasni az örömet, szomorúságot, idegességet, fáradtságot, és még mindig nem kellett megszólalnod.

Gesztikuláció

A kezeid nem csak a napi tevékenységekre jók. Vannak olyan kultúrák, mint akár az olasz vagy az indiai, ahol szinte minden kifejezésre van egy kézjel. Ugyanúgy az érzelmeidet sem tudod feltétlenül palástolni a kezeid miatt, mert például ha tetszik valaki, és emiatt a kezed elkezd remegni, azt könnyen észreveheti bárki, pedig még mindig nem mondtál semmit.

Lábak

Toporgás, kalimpálás, rugózás, keresztbe-tevés és még rengeteg dolog, amit a lábaiddal művelhetsz. És ezek szintén nem felesleges

mozdulatok, hiszen mindegyiknek megvan a maga jelentése. Ha például ülsz, és lábfejjel időről időre dobantasz egyet-kettőt, az azt jelenti, hogy a lelkiállapotod nem kiegyensúlyozott. Ha keresztbe teszed a lábaidat és a felül lévő lábaddal kalimpálsz, az vagy azt jelenti, hogy dekoncentrált vagy, vagy azt, hogy izgulsz. Érdemes hát odafigyelni, ha nem szeretnéd, hogy túl sok mindent elárulj magadról akaratlanul.

Torok

Ez ugyan hanghatással jár, de mégsem beszéd. Ha zavarodban köszörölni kezded a torokodat, akkor azzal elárulod a magabiztosságod hiányát, de ha valami érzelmi hatásra felsóhajtasz, az is világossá teszi a jelenlegi lelkiállapotodat. Persze megfelelő légzéstechnikával ezt is uralni tudod. Összefoglalva, a testbeszéd egy teljesen hétköznapi és mindenkire vonatkozó dolog. Viszont hihetetlenül jó dolgokat ki tudsz belőle hozni, ha megtanulod tudatosan használni.

Mi fán terem a multitasking?

Mindannyian csinálunk – vagy legalábbis próbáljuk, több-kevesebb sikerrel –, csak épp nem nevezzük nevén. A multitasking, vagy többfeladatosság egyidejű, többirányú cselekvést, megosztott figyelmet jelent, azt a jól ismert jelenséget, amikor „egyszerre” több dolog végzőnk, noha a gyakorlatban a különböző feladatok közötti gyors „ugrást” jelenti.

Evs közben tévén, tévzés közben facebookozni, beszélgetés közben pötyögni a telefonon – ugye, ismerős? Azt hisszük, hogy ezzel szuperhatékonyak vagyunk, rövidke idő alatt sok mindent elvégzünk, miközben a valóságban épp az ellenkezője történik: felületesség vá-

lunk, könnyen megtévedünk, nem figyelünk a környezetünkre, és stresszeljük az agyunkat. A multitasking felaprózza, felőrli a hétköznapiakat. Attól való félelmünkben, hogy valamiről lemaradunk, mindenbe belekapunk, de semmit nem fejezünk be, nem érünk a végére semminek.

A szakemberek szerint nem vagyunk képesek egyszerre több feladatra fókuszálni. Legfeljebb tudunk gyorsan fókuszot váltani, de egyidejűleg több helyre figyelni nem. Épp ezért, ha már tudatában vagyunk a multitaskingnek, akkor kíséreljünk meg nem felőrlődni, hanem higgadtan odafigyelni arra, amit csinálunk. Jobban fogjuk érezni magunkat.

Honnan ered?

A Wikipédia szerint a többfeladatos kifejezést először a számítástechnikai operációs rendszerekre használták, melyek képesek egyszerre több programot futtatni. Csakhogy az egyszerre történő végrehajtás látszólagos, egy adott időben egyetlen programfolyamat utasításai hajthatók végre. Emiatt a látszólagosan egyszerre futó programok valójában felváltva, nagyon gyorsan váltokozva futnak: egy kicsit fut az egyik, majd megáll, és fut a másik, majd a harmadik, és egy idő múlva ismét az első. Ha ez a váltakozás elég gyors (akár másodpercenkénti több ezer), akkor látszólag a programok egyszerre futnak, ám ez nem így van.

Miről emlékeznek meg idén a világ?

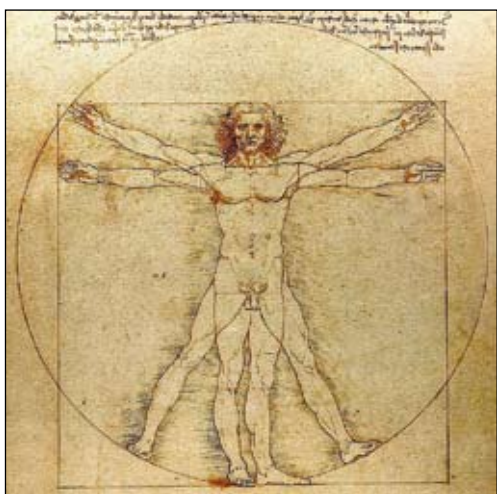
Ötszáz éve halt meg Leonardo da Vinci, 450 éve Pieter Bruegel, 350 éve Rembrandt, 200 éve nyitotta meg kapuit a Prado, száz éve született a Bauhaus – és ez nem minden. Nézzük, miről emlékeznek meg idén a világ, ha a képzőművészetet vesszük szemügyre.

Leonardo da Vinci halálának 500. évfordulójáról szerte Európában számos múzeum és galéria emlékezik meg. Milánóban, Firenzében és Vinciben is izgalmas tárlatok nyílnak, Nagy-Britanniában pedig egyszerre 12 városban lehet majd megtekinteni a mester rajzait. A legteljesebbnek azonban a párizsi Louvre ősszel nyíló kiállítása ígérkezik, amely 17, Leonardónak tulajdonított festményt vonultat fel.

Leonardo da Vinci fél évezrede született, műveit azonban ma is csodáljuk

Leonardót sokszor nevezik a reneszánsz ember őstípusának, akinek láthatólagos végtelen kíváncsisága csak a felfedezéseinek erejével volt egyenlő. Széles körben az egyik legnagyobb festőnek tartják, és egyes vélemények szerint ő

Da Vinci sok mindenhez értett, pl. nagyon érdekelt az anatómia. Vitruvius-tanulmányában jegyezte le: „Az ember kinyújtott karjainak hossza megegyezik a magasságával. A haja tövétől az álla hegyéig terjedő szakasz egytizede a magasságnak; az álla hegyétől a feje tetejéig terjedő szakasz egynolcada a magasságnak; a mellkasa tetejétől a haja tövéig egyhetede az egész embernek.”

A holland zseni, Rembrandt Éjjeli őrjárat című neves művét júliusban kezdik rekonstruálni, a munkálatokat élőben követhetik majd az érdeklődők az interneten

Rembrandt önarcképe

lehetett minden idők legműveltebb embere. Elbűvölő, társaságkedvelő ember volt, hatalmas tudással, és igen sok kapcsolatnak örvendhetett.

Az idősebb Pieter Bruegel 450 éve hagyott minket magunkra a vásznaira teremtett szörnyszülöttekkel. Bár a bécsi retrospektív nemrégiben bezárt, 2019-ben sem maradunk Bruegel nélkül. Brüsszelben a nyomataiból nyílik kiállítás, és 4 új, tematikus Bruegel-túrát is kínálnak.

Háromszázötven éve hunyt el Rembrandt van Rijn, a holland aranykor legsötétebben látó génusza. Hollandiában róla szól majd szinte az egész esztendő. A Rembrandt-jubileum szervezői nem bízták a véletlenre, hiszen jó előre bejelentették például, hogy az Éjjeli őrjárat júliusban kezdődő rekonstrukciós munkálatait élőben követhetik majd az érdeklődők az interneten.

Az utolsó vacsora – da Vinci nagyon ismert műve

A madridi Prado 311 festménnyel kezdte meg működését, mára gyűjteménye meghaladja a 35 ezer darabot

Szerte az országban számos Rembrandt-hoz kötődő esemény várható, az amszterdami Rijksmuseumban pedig február 15. és június 10. között egy 22 festményt, 60 rajzot és nagyjából 300 metszetet felvonultató tárlat lesz majd látható. Korábban soha ilyen nagyszabású kiállítást nem rendeztek még Rembrandtnak. Természetesen a Rembrandt Múzeum is készült a jubileumi évre, a Városi Levéltárban pedig a festőművész személyes története tárul majd fel.

Kétszáz éve nyitotta meg kapuit a Prado Madridban. Jól számoltál, 1819-et írtunk akkor. A bicentenáriumát különleges kiállításokkal ünneplő intézményben El Grecónak, Velázqueznek és Giacomettinek is lesz idén önálló tárlata.

A jubileumi ünneppsorozat a Prado történetét kronológiai sorrendben bemutató tárlattal vette kezdetét. A mintegy 200 alkotás között a legnevesebb spanyol művészek, Diego Velázquez, Francisco de Goya, El Greco, Pablo Picasso alkotásai mellett például Pierre-Auguste Renoir, Édouard Manet vagy Jackson Pollock művei is helyet kaptak. Továbbá fényképek, plakátok,

könyvek, térképek és audiovizuális installációk is gazdagítják a kiállítást.

A VII. Ferdinánd által alapított királyi múzeum mindössze 311 festménnyel kezdte meg működését. Mára gyűjteménye meghaladja a 35 ezer darabot, amelyből a festmények száma több mint nyolcezer. A világ legnagyobb és legfontosabb múzeuma közé tartozik, valamint Spanyolország egyik legjelentősebb közgyűjteménye is, tavaly több mint 3 millió látogatót fogadott.

Madridtól nem is olyan messze, Ornsanban, egy festői Loire-menti településen, épp abban az évben született **Gustave Courbet** is, amikor megnyílt a madridi Prado. A városkában található Gustave Courbet Múzeum rajzokkal készül a bicentenáriumra, de a festő műterme is látogatható.

A **Bauhaus** 100. születésnapján, a Walter Gropius által 1919-ben alapított művészeti iskola örökségére megannyi programmal mutatnak majd rá idén Németországban. A Berlieni Művészeti Akadémián meg is kezdődött már egy – sok más mellett – koncertekből, színdarabokból és virtuálisvalóság-installációkból álló fesztivál. Új kiállítóhelyeket nyitnak, még arra is

kínálkozik lehetőség, hogy egyedül eredjünk a Bauhaus nyomába.

Az irányzat értékeit bábszínházi előadásoktól kezdve az ember és a gép viszonyát vizsgáló kísérleti hangversenyekig számos produkción keresztül mutatják be.

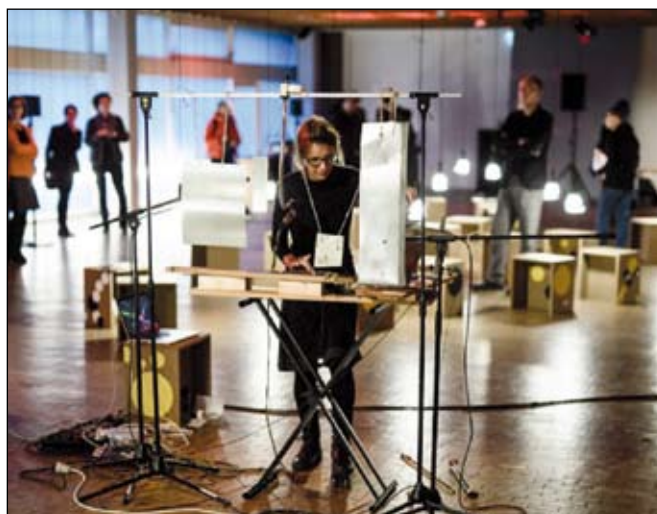
A világ tizedik legdrágább fotója lett Moholy-Nagy László 1925-ben készült *Fotogram* című munkája, amely 1 482 500 dollárért kelt el egy New York-i árverésen 2012-ben

1919-től 1933-ig a Bauhaus köré csoportosuló ihlettel teli alkotók nagyszerű dolgokat hoztak létre az építészetben, a képzőművészetben, a táncban, a formatervezésben, a tipográfiában, de a fotográfiában és a filmben is.

A Bauhausnak számos magyar származású tagja és követője volt, mint például Weininger Andor, a Bauhaus-zenekar alapítója, Molnár Farkas építész, aki 1921-ben iratkozott be a Bauhausba, Pap László festőművész, Breuer Marcell formatervező, építész és **Moholy-Nagy László** festő, fotográfus, formatervező, filmes, az egyik leghíresebb magyar képzőművész, aki a Moholy vezetéknevét gyerekkorának fontos helyszínéről, a vajdasági Moholról vette fel.

Gustave Courbet: Gabonaszítalók

A berlini Művészetek Akadémiáján állítják ki a Bauhaus munkáit

Segítség

A rendőrségen megszólal a telefon:

- Segítség! Meg akarnak gyilkolni!
- Kicsoda?
- Egy fekete macska!
- Na ne szórakozzon velem! Kicsoda ön?
- Pityuka vagyok, a papagáj!

Hegedül a lány

- Hallom, a lányod hegedülni tanul. Na és, hogy halad?
- Nagyon jól. Neki köszönhetem, hogy megvehettem a szomszéd házat féláron.

Főzés

- Édesapám, főzni tanulunk az iskolában!
- És megehetitek, ami megfőztetek?
- Muszáj.

Nyelvi meghatározás

- A kisgyerek izgatottan jön haza az iskolából:
- Anyuci, tudod mi vagyok én?
- Nem, kisfiam.
- Személyes névmás.

Rosszaság

- A tanító néni felszólítja egyik diákját:
- Hallom, Pisti, hogy otthon megint rossz fát tettél a tűzre!
- Tanító bácsi! Nem is igaz! Hiszen már hetek óta egyáltalán nem is fűtünk!

Szorít a cipő

- Torna-öltözöben:
- Nagyon kényelmes vagy, Gabikám, igyekezz már egy kicsit, vagy talán én húzzam fel a cipődet?
- Hát, szerintem szorítani fogja a tanár nő lábát.

Csöngetés

- A felelőt sürgeti a tanár:
- Igyekezz, fiam, mert mindjárt kicsöngetnek.
- Én is azt várom.

Mi lenne?

- Amíg a tanár nő a naplóba jegyez, az osztály meglehetősen lármázik.
- Mi lenne, ha egy kicsit elhallgatnátok? - kérdezi a tanár nő.
- Csend - hangzik az osztály egyik tanulójának válasza.

Évszakok

- Sorold fel az évszakokat! - szólítja fel a tanító néni Pistit.
- Tavasz, nyár, ősz, tél és... - mondja a gyerek.
- Mit akarsz még mondani?
- ...és a szünidő! - vágja ki Pisti.

Nem tudja

- Tegnap 100, ma pedig 200 dinárt kértem anyukámtól - mondja Jenci a barátjának.
- És mit csinálsz azzal a pénzzel? - kérdezi a barát.
- Nem tudom, mert anyu nem adott egy vasat sem...

Tudja, mit szeretne

- Mit szeretnél jobban, fiacskám: a sarki cukrászdában tortát enni vagy az állatkertbe menni?
- Tudod mit? Tortát enni az állatkertben.

Hangversenyen

- Ez az ember engem Jósikára emlékeztet.
- De hiszen Jóska nem hegedűművész!
- Miért, ez itt talán az?

Gyanús!

- Kovács anyuka, az ön fia hosszabb idő óta nem jár az iskolába - mondja az osztályfőnök a fogadóórán.
- Nem létezik, hiszen minden reggel elkísérem.
- Elhizsem, de a tanítás délután van...

Rajzórán

- Milyen színt kapunk, ha a kéket és a sárgát összekeverjük? - kérdezi a tanár nő.
- Kékessárgát! - vágja ki a kisokos.

Horgászvicc

- Nagyon rossz állapotban vannak az idegeid! - mondja Kovács Szabónak. - Tudom, ez a horgászástól van - feleli Szabó.
- Ugyan, ugyan! A horgászás ártatlan kedvtelés, kellemes kikapcsolódás!
- Igen, de nem akkor, ha az embernek nincs engedélye!

Magyarázat

- A diák késve érkezik az iskolába. A tanár megkérdezi, miért késett el.
- A nagy szél az oka: ha egyet léptem előre, a szél kettőt hátravitt.
- Akkor hogy értél mégis ide?
- Hátrafordultam.

Még egyet!

- A meggazdagodás titka az élelmesség:*
- A milliomos Rotschild bankárról mesélték, hogy gyerekkorában egyik rokonától kapott egy dollárt.*
- Mit kell ilyenkor mondani? - szólt rá figyelmeztetően az édesanyja.*
- Azt, hogy kérek még egyet.*

Érseki helyesírás

Mikor Bánk Bán és társai 1213-ban összeküldtek Gertrúd királyné ellen, János esztergomi érsekhez fordultak tanácsért, megöljék-e a királynét vagy sem. Az érsek írásos válasza így hangzott:

- „A királynét megölni nem kell félmetek jó lesz ha mind beleegyeztek én nem ellenzem.”

A válasz kétértelmű, aszerint, hogy a vesszőket, pontokat hová helyezzük el. Az érsek az írásjelek elhagyásával akarta biztosítani a székét, mind az összeesküvés sikeres, mind a sikertelen kimenetele esetére. A kétféle változat így fest:

1. A királynét megölni nem kell. Félmetek jó lesz. Ha mind beleegyeztek, én nem ellenzem.

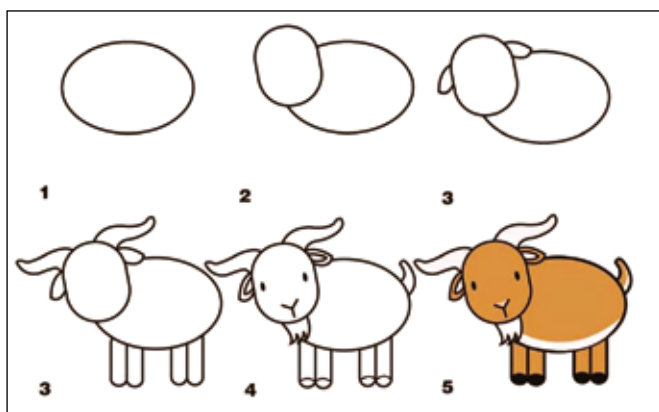
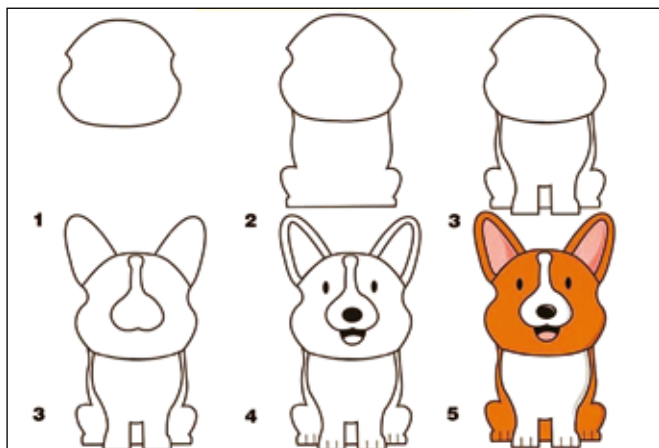
2. A királynét megölni nem kell félmetek. Jó lesz. Ha mind beleegyeztek, én nem ellenzem.

Húsz közmondás, amely megtanít a pénzzel bánni

Nem kell ahhoz pénzügyi főiskolát végezni, hogy az ember tisztában legyen a pénzügyekkel (ártani nem árt azért semmiképp). Őseink fogalmazták meg az alábbi örök érvényű gondolatokat, amelyek mögött a józan paraszti ész szabályrendszerei húzódnak meg. Azért fogalmazták meg ezeket, hogy átadják gyermekeiknek a tudást, ami ahhoz kell, hogy ne essenek el az élet pénzügyi csataterén. Egymás figyelmeztetésére használt emlékeztetőként is szolgáltak.

1. Addig nyújtózkodj, ameddig a takaród ér.
2. Holnap is nap lesz.
3. Ha nem tudsz spórolni, megtanulsz koldulni.
4. Több nap, mint kolbász.
5. Ki mint vet, úgy arat.
6. Nem mind arany, ami fénylik.
7. Ki korán kel, aranyat lel.
8. Az idő pénz.
9. Aki dolgozik, nem ér rá pénzt keresni.
10. A pénz nem boldogít.
11. Az becsüli a pénzt, kinek körme kopik utána.
12. Olcsó húsnak híg a leve.
13. Ki a kicsit nem becsüli, a nagyot nem érdemli.
14. Az összes pénzt nem tudod megkeresni, de elinni igen.
15. Szegény ember vízzel főz.
16. Az arany a sárban is arany.
17. Sok kicsi sokra megy.
18. Éhes disznó makkal álmodik.
19. Gazda szeme hizlalja a jószágot.
20. Ki sokat markol, keveset fog.

Hogy rajzoljam?

Kövessd az utasítást, és magad is rájössz!

Tudtad-e?

Több csirke él a Földön, mint ember.

Az orrunk és a fülünk egész életünkben növekszik.

Minden zebrának egyedi a csíkozás.

A görögdinnye, ami 92% vizet tartalmaz, Afrikából, a Kalahári sivatagból származik.

A világ esőerdőiben az összes ismert állat- és növényfaj 75%-a megtalálható.

Az átlagember életéből kb. 5 évet tölt evéssel.

Egy átlagos dolgozó méh élete folyamán összesen 1/12 teáskálnyi mézet készít.

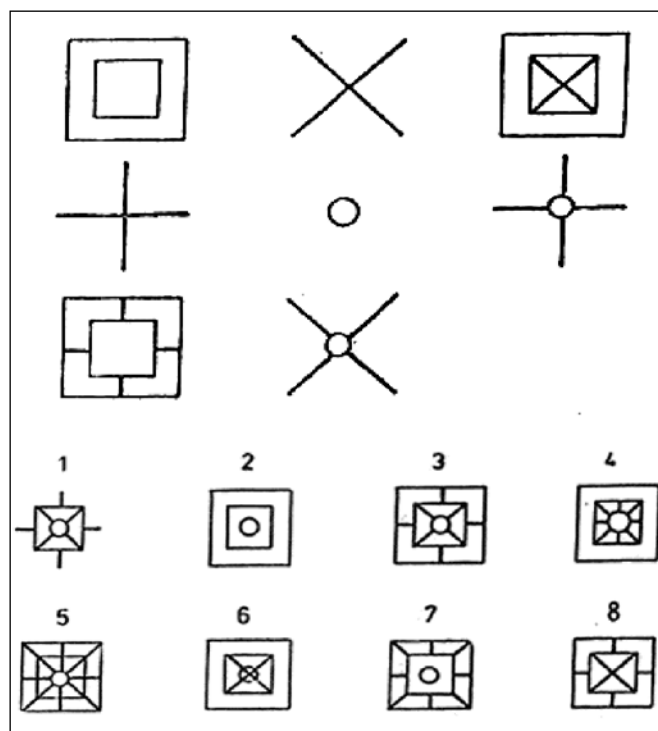
Az egyiptomi Nagy Piramis kb. 6 648 000 tonna súlyú.

A rágógumi valódi gumit is tartalmaz.

A csokoládé fogyasztása a 16–17. században bűnnek számított.

A csokit folyékony formában ismerték, és böjt idején tilos volt inni, akárcsak a bort.

Melyik ábra következik?

Folytasd a legelső sort a kisebb, számozott ábrák valamelyikével. Szerinted a nyolc ábra közül logikailag melyik következne?

Melyik ábra következne? – a 3-as.

SZÓLÁSMAGYARÁZAT

Rázza a rongyot

Aki "rázza a rongyot", az adja az előkelőt, nagyozni igyekszik. A szólást rosszálló értelemben és olyan emberekkel kapcsolatban használják, akiknek az anyagi vagy társadalmi helyzete nevéseges ellentétben van azzal, hogy gazdagnak vagy előkelőnek akarnak mutatkozni. A szólás keletkezésének a megértéséhez a rongy szó vezet el. Rongyból, szegényesebb anyagokból készültek azok a ruhák, amelyeket a parasztlányok és parasztasszonyok viseltek régen, viszont a szegényes öltözetükhöz nem illő módon riszálták a derekukat, rázták a farukat. Az a nő, aki így illette, kellelte magát, rázta a szoknyáját, amely hitvány rongyból készült. Ebből alakult ki a szólásnak az értelme, azaz, hogy szegényes valaki, mégis nevésegesen kellelte magát.

Ludak, hattyúk, tavak

Vízimadár számlálás a Palics–Ludas Közvállalatban

Európa és a világ számos országában évről évre megrendezik a vízimadarak számlálását, vagyis a Nemzetközi Vízimadár Szinkront, amelyet országunkban 2011 óta a Szerbiai Madártani és Madárvédelmi Egyesület koordinál. Az eseményre minden év januárjának második felében kerül sor. Környékünk egyik legnagyobb vízimadár-élőhelye a Palicsi- és a Ludasi-tó, így természetes, hogy a természetvédelmi terület gondozásával megbízott Palics–Ludas Közvállalat is kiveszi a részét a kezdeményezésből. A Nemzetközi Vízimadár Szinkrontól függetlenül az említett közvállalat rendszeresen végzi a madarak monitoringját, és a terület védetté nyilvánítása óta folyamatosak a megfigyelések, illetve a madárszámlálások.

A vízimadár szinkront az idén is megszerverték, és január 10-e óta számos aktivista,

madarász járja a természetet. **Szekeres Ottó**, a közvállalat természetvédelmi öre beszélt a kezdeményezésről.

– A természetjárók, madarászok a hónap végéig igyekeztek bejárni minél több vizes élőhelyet, és pontosan megszámlálni az ott tartózkodó madarak egyedszámát, illetve felmérni, hogy egy-egy terület madárpopulációja milyen fajokból, fajtákból tevődik össze. A kezdeményezés célja, hogy egy leltárt készítsünk arról, hogy mi a helyzet a madárfajok állományai körül, mekkorák, illetve milyen irányban változtak az elmúlt időszakban. A madarászok emellett azt is megfigyelik, van-e valami zavaró tény az adott területen, ami esetleg kedvezőtlenül hat a madarakra, a nyugalmukra vagy a táplálkozási szokásaikra, illetve azt is nyomon tudjuk követni, hogy

az időjárás hogyan befolyásolja a madárállományt – mondta.

Szekerestől megtudtuk, hogy Palicson körülbelül 5000 madarat tudtak megszámlálni, a tőkésrécek vannak többségben, de megjelentek olyan érdekesebb fajok is, mint a kis sólyom és a vándorsólyom. Szép számban találtak kis kárókatonával is. Az úgynevezett téli récefajok közül a kerceréce vagy a kis bukó él tömegesebben a területen. Ludason rendkívül nagy számban fordulnak elő a ludak, elsősorban a nyári lúd és a nagylilik, de egy alkalommal négy vörösnyakú lúdat is megfigyeltek, ami ritkaságnak számít vidékünkön. Jelenleg 5-6 ezer lúd tartózkodik a területen, és ehhez 3500–4000 réce is társul. Mindez idevonzza a ragadozómadarakat, így a természetvédők rendszeresen találkoznak rétisással. A tavak mellett a szántókon több mint 4800 darut számláltak meg, ami azért meglepő, mert ők télen általában továbbvonulnak. Csaknem viccesen hangzik, de tény: Ludason a ludak száma lényegesen megnőtt, ami feltételezhetően annak köszönhető, hogy a magyarországi telelőterületük korábban befagyott.

A palicsi és ludasi madárszámlálás eredményeit a közvállalat honlapján ismertetik, az országos eredmények pedig a Szerbiai Madártani és Madárvédelmi Egyesület honlapján tekinthetők meg. (B.em)

A helyes válasszal könyvet nyerhetsz!

Idei harmadik számunk nyereménykérdése nehezebbnek bizonyult, mint a korábbiak, épp ezért várjuk válaszaitokat. Mai számunkban nem hirdetünk eredményt, csupán egy hét múlva, amikor pontosan leírjuk azt is, mi volt látható a felvételen.

A játék persze folytatódik. Jól néztek meg e heti számunk nyereménykérdését! A jégtömb csúcsán egy emberi arcot fedezhettek fel. Vajon felismeritek-e? Eláruljuk, hogy egy politikusról van szó.

Válaszodat küldd el címünkre, és ajándékkönyvet nyerhetsz! **Megfejtéseket február 12-éig várjuk.** Levélcímünk változatlan: Jó Pajtás, Vojvode Mišića 1., 21000 Novi Sad, e-mail: jopajtas.szerk@magyarszo.rs

Kérjük, a nevetek mellett tüntessétek fel iskolátok nevét, az osztályt és a laccímet is!

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

CIP – Katalogizacija u publikaciji

Biblioteka Matice srpske, Novi Sad

82+79(02.053.2)

ISSN 0350–9141

COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság Autonóm
Tartomány

Magyar Nemzeti
Tanács

Vajdasági magyar
gyermeklap

- Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Első szám: 1947. január 1. ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■ Kiadja a Magyar Szó Lapkiadó és Nyomdaipari Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ A kft. igazgatója: **Ökrész Rozália** ■ A Magyar Szó napilap főszerkesztője: **Varjú Márta** ■ A Jó Pajtás hetilap és a Mézeskalács havilap felelős szerkesztője: **Nagy Magdolna** ■
- Tördelés és grafikai szerkesztés: **Buzás Mihály** ■ Lektor: **Tóth Eszter** ■ Állandó munkatársak: **Bori Mária, Herédi Károly, Koncz Erzsébet, Lukács Melinda** ■
- Telefon: 021/457-100 ■ Kéziratokat és képeket nem őrünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Lapkiadó Kft. terjesztőosztálya, telefon: 021/557-304, e-mail: plasman@magyarszo.rs ■
- Dinárfolyószámla: 160-920019-57 Banka Intesa Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás-előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38–42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel)
- Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mailben) ■ Készül a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken
- Jó Pajtás az interneten: www.jopajtas.com ■ Szerkesztőségi e-mail: jopajtas.szerk@magyarszo.rs